

Nadzorni odbor KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo

Broj P-781.02-08

Dana, 26.02.2025. godine

Na osnovu člana 43. Prečišćenog teksta Statuta KJKP „Park“ d.o.o. Sarajevo, broj: P-2802-3/21, od 31.08.2021. godine i člana 19. Poslovnika o radu Nadzornog odbora, broj: P-4384-2-1 od 15.12.2021. godine, na 36. redovnoj sjednici održanoj dana 26.02.2025. godine, Nadzorni odbor KJKP „Park“ d.o.o. Sarajevo, jednoglasno donosi sljedeću

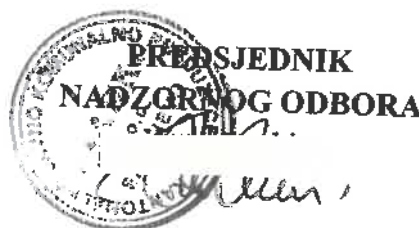
ODLUKU

Član 1.

Donosi se prečišćeni tekst Pravilnika o zaštiti i zdravlju na radu u KJKP „Park“ d.o.o. Sarajevo, predložen Odlukom Uprave, broj P-720.04-3 od 21.02.2025. godine.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:

1. Nadzorni odbor,
2. Uprava,
3. Stručni saradnik zaštite na radu i zaštite od požara,
4. Web,
5. Oglasna ploča,
6. Sekretar,
7. a/a.

**KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „PARK „ D.O.O.
SARAJEVO**

**PRAVILNIK O ZAŠTITI I ZDRAVLJU
NA RADU**

-prečišćeni tekst-

Sarajevo, februar 2025. godine

Na osnovu člana 22. tačka d.) Zakona o zaštiti na radu („Službene novine Federacije BiH“ broj 79/20), člana 43. Statuta KJKP „Park“, d.o.o. Sarajevo – prečišćeni tekst, broj: 28025-2-1 /21 od 31.08.2021., Poslovnika o radu Nadzornog odbora, broj: 4384 -2-1 od 15.12.2021, godine, na prijedlog Uprave Preduzeća, Nadzorni odbor Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Park" d.o.o. Sarajevo, na 36. redovnoj sjednici održanoj dana 26.02.2025.godine, donosi

**PRAVILNIK O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU
ZA SVE ORGANIZACIONE JEDINICE (ODJELE I PODODJELE PREDUZEĆA)
KOJE OBAVLJAJU SVOJ RAD NA TERITORIJU KANTONA SARAJEVO
-prečišćeni tekst-**

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

(1) Pravilnikom zaštite na radu u (u daljem tekstu pravilnik) KJKP „PARK.“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu **Poslodavac**), uređuje se sljedeće:

- a) organizacija provođenja zaštite na radu,
- b) pravila prevencije i zaštite,
- c) poslovi sa povećanim rizikom,
- d) poslove na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena,
- e) način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom i drugih radnika,
- f) sredstva i oprema lične zaštite koja pripadaju radniku,
- g) prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u ovoj oblasti, kao i druga pitanja od značaja za sigurnost i zaštitu zdravlja,
- h) evidencije, izvještavanje i obavještanje o nesrećama i povredama na radu i profesionalnim oboljenjima,
- i) kao i druga pitanja od značaja za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- j) prijelazne i završne odredbe.

(2) Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika Poslodavac osigurava primjenom pravila zaštite na radu kao sastavnog dijela organizacije rada i izvođenja radnih procesa i tehnologija.

(3) Posebna zaštita se propisuje radi očuvanja duševnog i tjelesnog razvoja mladih, zaštite žena od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva, zaštite lica sa invaliditetom profesionalno oboljenje lica od daljeg oštećenja zdravlja i umanjenja njihove radne sposobnosti i očuvanja radnih sposobnosti starijih radnika u granicama primjerenim njihovoj životnoj dobi.

Član 2.

(Sigurnost i zaštita zdravlja na radu)

- (1) Sigurnost i zaštita zdravlja na radu, je osiguranje takvih uslova na rad u kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenih.
- (2) Proces rada kod Poslodavca se organizuje tako da radnici , uz uobičajnu pažnju, mogu da rade bez opasnosti po život i zdravlje.
- (3) Radnici imaju pravo da rade kod Poslodavca pod uslovima koji obezbjeđuju potpunu sigurnost na radu, pa se u tom cilju organizuje i unaprjeđuje zaštita na radu.
- (4) Organizacija i proces rada kod Poslodavca moraju biti zasnovani na naučnim i tehnološkim dostignućima, a naročito na mjerama i normativima koji se odnose na privrednu granu, odnosno djelatnost kojom se bavi Poslodavac, a koji obezbjeđuje sigurnost radnika za vrijeme rada.
- (5) Zaštita na radu organizuje se, sprovodi i unaprjeđuje uporedo sa organizovanjem i unaprjeđenjem procesa rada uz primjenu savremenih tehničkih, obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, pravnih, ekonomskih i drugih mjera.

Član 3.

Poslove organizacije, sprovođenja i unaprjeđenja zaštite na radu u okviru svojih ovlaštenja i odgovornosti obavljaju svi radnici kod Poslodavca, svaki u svom djelokrugu rada, na način kako je regulisano ovim Pravilnikom, i Poslodavac u cjelini kao pravno lice.

Član 4.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Član 5.

(Organizovanje poslova zaštite na radu)

- (1) Poslodavac je obavezan organizovati poslove zaštite na radu vodeći računa o tehničko-tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija odvojenih radnih jedinica, opasnostima i rizicima po zdravlje radnika.

Član 6.

(Lica koja imaju pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu)

- (1) Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ima:
 - a) svi radnici koji su u radnom odnosu,
 - b) lice koje je na stručnom osposobljavanju,
 - c) učenici i studenti na praktičnoj nastavi,
 - d) lice koje učestvuje u javnim radovima,

- e) lice koje obavlja volonterski rad,
 - f) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu poslodavac upoznat.
- (2) Sigurnost i zaštitu zdravlja na radu licima iz stave (1) tačka a), b), c), e), i f) ovog člana obezbjeđuje Poslodavac, izuzev licima iz tačke d) gdje pored Poslodavca sigurnost i zaštitu zdravlja na radu obezbjeđuje i drugi poslodavac koji obavlja radove na zajedničkom projektu sa Preduzećem.
- (3) Poslodavac vodi evidenciju svih lica koja se zateknu na radu ili u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (u daljem tekstu Zakon).

Član 7.

U smislu ovog Pravilnika mjesto rada je prostor namjenjen za obavljanje poslova (u objektu ili na otvorenom, kao i na privremenim radilištima i pokretnim gradilištima, objektima, uređajima, saobraćajnim sredstvima), u kojem radnik boravi i ima pristup u toku rada, kao i svaki prostor, odnosno prostorija u kojoj se obavlja posao i koji je pod posrednim i neposrednim nadzorom Poslodavca.

Član 8.

Nepriдрžavanje propisanih mjera zaštite na radu predstavlja povredu radne obaveze u skladu sa Pravilnikom o radu Preduzeća, a istovremeno povlači i prekršajnu i krivičnu odgovornost utvrđenu Zakonom.

II. OPŠTI ZAHTJEVI ZA SIGURNE I ZDRAVE USLOVE RADA

Član 9.

(Opšta pravila i mjere zaštite na radu)

(1) Zaštita na radu obuhvata sistem pravila i mjera, a posebno:

- a) pravila i mjere pri projektovanju i izradi sredstava rada,
- b) pravila i mjere pri upotrebi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada,
- c) pravila i mjere koje se odnose na radnike, te prilagođavanje procesa rada njihovom polu, dobi, fizičkim i psihičkim sposobnostima,
- d) načine i postupke osposobljavanja i obavještanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajućeg nivoa zaštite na radu,
- e) načine i postupke saradnje Poslodavca, radnika i njihovih predstavnika i udruženja, te državnih organa nadležnih za zaštitu na radu,
- f) zabranu stavljanja radnika u nepovoljan položaj zbog aktivnosti preduzetih radi zaštite na radu,
- g) ostale mjere za sprečavanje rizika na radu, sa svrhom uklanjanja faktora rizika i njihovih štetnih posljedica.

(2) Preduzeće je dužno obavljati sve poslove u vezi sa zaštitom na radu.

Član 10.

(1) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu s opštim načelima prevencije:

- a) Procjene rizika,
- b) Izbjegavanje rizika,
- c) Sprječavanje rizika,
- d) Otklananje rizika na njihovom izvoru,
- e) Prilagođavanje rada i mjesta rada radniku, naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izvora tehnološkog postupka da bi se izbjegla jednoličnost u radu u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje radnika,
- f) Prilagođavanje tehničkom napretku,
- g) Zamjena opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim,
- h) Zamjena opasnih materija bezopasnim,
- i) Utvrđivanje jedinstvenih preventivnih mjera s ciljem međusobnog povezivanje tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, socijalnih odnosa i uticaja faktora vezanih za radnu okolinu,
- j) Davanje prednosti zajedničkim mjerama zaštite pred pojedinačnim,
- k) Odgovarajućeg osposobljavanja i obavještavanja radnika.

Član 11.

Mjere zaštite na radu, utrdene ovim Pravilnikom, obuhvataju:

1. Mjere kojima se neposredno obezbjeđuje sigurnost na radu,
2. Mjere u vezi sa uslovima rada,
3. Mjere u vezi sa posebnom zaštitom radnika (žena, mladih radnika i invalidnih lica).

Član 12.

(Obaveza projektovanja mjera zaštite na radu)

(1) Projektovanje, izvođenje i stavljanje u funkciju objekata, tehnoloških procesa i radnih mjesta, izrada, proizvodnja, uskladištenje, ispitivanje, zamjena, instaliranje, korištenje i održavanje sredstava za rad, uvoz i rukovanje sredstvima za rad, opasnim materijalima i energijom, Poslodavac je dužan da vrši u skladu sa zahtjevima utvrđenim odredbama zakona, tehničkih propisa i razvojem naučno tehničkih dostignuća.

(2) Poslodavac kada izrađuje tehničku dokumentaciju za objekte i tehničko – tehnološke procese obavezan je da pri projektovanju objekata i tehničko – tehnoloških procesa primjeni propisane mjere sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, sa naznakom svih rizika i mjera za njihovo otklanjanje.

(3) Poslodavac iz stava (1) ovog člana dužan je da izda ispravu kojom potvrđuje da je projektovanje izvršeno u skladu sa zakonom, odnosno propisima donesenima na osnovu zakona.

(4) Ako u projektovanju objekata i tehničko – tehnoloških procesa učestvuje više poslodavaca iz stava (1) ovog člana, investitor je obavezan da osigura jedinstvenu ispravu.

Član 13.

(Obaveza primjene propisanih mjera zaštite na radu)

- (1) Poslodavac prilikom izvođenja radova na izgradnji objekata i tehničko – tehnoloških procesa dužan je da izvodi radove prema tehničkoj dokumentaciji u kojoj su projektovanje mjere zaštite na radu.
- (2) Obaveza iz stava (1) ovog člana odnosi se i na radove na montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciji objekata.
- (3) Novi, obnovljeni ili rekonstruisani objekti i tehničko – tehnološki procesi ne mogu početi sa radom bez upotrebne dozvole, u skladu sa zakonom.

Član 14.

(Elaborat o uređenju radilišta)

- (1) Poslodavac kada izvodi radove na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu ili rekonstrukciji objekata obavezan je prije početka radova da izradi elaborat o uređenju radilišta u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona i obezbijedi izvođenje radova prema tom elaboratu. Radnik za zaštitu na radu u saradnji sa inženjerima mašinske, elektro i građevinske struke, svi sa stručnim ispitima iz svojih oblasti, izrađuje elaborat o uređenju radilišta a za izradu elaborata Poslodavac može angažovati i ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu koja ima odobrenje za izradu elaborata o uređenju radilišta.
- (2) Poslodavac kada izvodi radove na radilištu duže od sedam dana, obavezan je da prijavu i elaborat o uređenju radilišta dostavi nadležnoj inspekciji rada najmanje osam dana prije početka rada na radilištu.

Član 15.

(Obaveza osiguravanja jedinstvenog elaborata o uređenju radilišta)

Ako dva ili više poslodavaca koriste isti prostor za radilište po nekom definisanom i dogovorenom odnosu, svaki od njih provodi mjere zaštite na radu, a glavni izvođač odnosno investitor je obavezan da obezbijedi jedinstveni elaborat o uređenju radilišta.

III. MJERE ZAŠTITE NA RADU

1. Mjere kojima se neposredno obezbjeđuje sigurnost na radu

Član 16.

- (1) Poslodavac je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, čiji je cilj sprječavanje i smanjenje rizika na radu, kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.
- (2) Preventivne mjere Poslodavac utvrđuje prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se obezbjeđuje sigurnost i zaštita zdravlja radnika, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti

sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standard te propisa i standard iz oblasti zdravstvene zaštite.

a) Opće mjere zaštite na radu

Opće mjere zaštite na radu posebno se odnose na sljedeće zahtjeve:

a) Zaštita od mehaničkih opasnosti:

- Mašine, uređaji i oprema, uključujući i ručni alat, na mehanizovani pogon ili bez njega (u daljem tekstu sredstava za rad) moraju biti primjereno planirani i izrađeni, a pri tome je potrebno uzimati u obzir i ergonomska načela,
- Sredstava za rad održavati u dobrom radnom stanju,
- Sredstava za rad upotrebljavati isključivo za rad za koji su namjenjeni,
- Samo odgovarajuće osposobljeni radnici mogu upotrebljavati i koristiti sredstava za rad,
- Prije upotrebe obavezno ispitati ispravnost sredstava za rad,
- Koristiti samo sredstva za rad koja imaju upotrebnu dozvolu izdatu od ovlaštene institucije zaštite na radu,
- Sredstava za rad odlagati na određena mjesta na kojima neće predstavljati opasnost po sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- Koristiti propisana lična zaštitna sredstava za zaštitu od mehaničkih opasnosti,

b) Zaštita od udara električne struje:

- Električne instalacije i uređaji u Preduzeću moraju se izvoditi i održavati u skladu sa važećim propisima,
- Strogo je zabranjeno vršiti improvizacije bilo koje vrste na električnim instalacijama i uređajima,
- Poslove održavanja i popravke elektroinstalacija i uređaja u Preduzeću mogu obavljati samo kvalifikovani radnici koji su zato osposobljeni,
- Poslodavac je dužan da vrši kontrolu ispravnosti elektroinstalacija i to prije upotrebe, nakon rekonstrukcije i obavljati periodični pregled elektroinstalacija i opreme od strane ovlaštene organizacije zaštite na radu u rokovima propisanim odgovarajućim propisima,
- O svim popravkama, mjerenjima i kontrolama na elektroinstalacijama obavezno je vođenje evidencije a zapisnici o prethodnim i periodičnim pregledima elektroinstalacija i opreme od strane ovlaštene organizacije zaštite na radu se čuvaju kod radnika za zaštitu na radu,
- U radnim prostorijama Preduzeća moraju biti izvedeni prekidači (sklopke) za odvajanje od mrežnog napona, sa vidljivom oznakom „uključeno“ i „isključeno“,
- Razvodni ormari se moraju izraditi od nezapaljivog materijala i moraju biti trajno slobodni i pristupačni,
- Radnici su dužni prijaviti svaki kvar na električnim uređajima, te isti staviti van upotrebe dok ne bude osposobljen za normalan i siguran rad od strane stručnog lica,
- Svi objekti moraju biti zaštićeni od udara groma prema važećim propisima,
- Poslodavac je dužan vršiti periodičnu kontrolu ispravnosti gromobranske instalacije u propisanim rokovima a zapisnici o prethodnim i periodičnim pregledima gromobranskih instalacija se čuvaju kod odgovornog radnika za zaštitu na radu,

- Koristiti propisana lična zaštitna sredstva za zaštitu od udara električne struje.
- c) sprječavanje nastanka požara i eksplozije,
- d) osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine,
- e) osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora,
- f) osiguranje potrebnih puteva za prolaz, prevoz i evakuaciju radnika i drugih lica,
- g) osiguranje čistoće,
- h) osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenje brzine strujanja zraka, osiguranje propisane rasvjete,
 - radne i pomoćne prostorije moraju biti prema vrsti poslova dovoljno osvijetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću,
 - prozori, otvori za osvijetljenje, kao i elementi za vještačko osvijetljenje, moraju se držati u čistom i ispravnom stanju,
 - radne prostorije u zimskom periodu moraju se zagrijavati, pri čemu treba da se obezbjeđi temperatura u radnoj prostoriji koja odgovara propisanim vrijednostima, u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanja vazduha u radnoj prostoriji,
- i) visina radnih prostorija treba da je minimalno 2,8 m, a magacina i pomoćnih prostorija minimalno 2,6 m,
- j) podovi radnih prostorija moraju biti čisti, ravni, pogodni za održavanje i ne smiju propuštati vlagu,
- k) zaštitu od buke i vibracija:
 - intenzitet buke i vibracije u radnim prostorijama mora biti u dozvoljenim granicama,
 - na mašinama i uređajima, gdje intenzitet buke i vibracija prelazi dozvoljene granice, moraju se preduzimati tehničke mjere za smanjenje buke i vibracija,
 - ukoliko ne postoji mogućnost za smanjenje intenziteta buke, na određenim mjestima za rad i uređajima, radnicima se moraju staviti na raspolaganje ušni štitnici i štitnici protiv buke i prilagoditi režim i trajanje rada u takvim uslovima.
- m) Zaštita od štetnih atmosferskih i klimatskih uticaja,
- n) Zaštita od prekomjernih napora,
- o) Zaštita od elektromagnetnog i ostalog zračenja,
- p) Osiguranje prostorije i uređaja za ličnu higijenu,
- q) Pružanje prve pomoći.

b) Posebne mjere zaštite na radu

Član 17.

- (1) Posebne mjere zaštite na radu obezbjeđuju se kod radova kod kojih se primjenom općih mjera zaštite na radu ne može otkloniti opasnost od oboljevanja, odnosno od nastupanja invalidnosti nakon izvjesnog vremena provedenog na tim poslovima,
- (2) Usljed vremenskih neprilika kao što su visoke ili niske temperature i sl., kao i drugim stanjima potrebe, Poslodavac će na nalog nadležnog ministarstva izdati preporuke o provođenju posebnih mjera zaštite kojima će se spriječiti nastupanje štetnih posljedica po zdravlje radnika i u toku rada radnik je obavezan da nosi prikladnu odjeću, odnosno koristiti sredstva i opremu lične zaštite predviđene ovim Pravilnikom.

(3) Posebne mjere zaštite na radu će se primjenjivati pri izvođenju radova pod zemljom, u vodi i vlazi, pri niskim i visokim temperaturama, na otvorenom prostoru, na visini i dubini i u radnim prostorima u kojima postoji uticaj štetnih agenasa.

(4) Posebne mjere koje će se primjenjivati, pri radovima navedenim u prethodnom stavu, su ograničenje vremena rada u toku radnog vremena ili određenog perioda, raspoređivanje radnika na drugo mjesto, izrada posebnih uputstava za siguran rad, snabdjevanje radnika specijalnim ličnim zaštitnim sredstvima i opremom, zdravstvena kontrola radnika i dr.

Član 18.

(Uslovi za upotrebu sredstava za rad)

1. Radna oprema može se naručiti, staviti u promet ili upotrebu, jedino ako su ispunjeni uslovi za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.
2. Sredstva i oprema lične zaštite može se naručiti, staviti u promet ili upotrebu, jedino ako su ispunjeni uslovi za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.
3. Sredstva za rad, koja podliježu obavezi periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, mogu se upotrebljavati samo ako posjeduju zapisnik i upotrebnu dozvolu, kojom se dokazuje da pregledana sredstva za rad udovoljavaju propisima donesenim na osnovu zakona.
4. Svi pokretni i rotirajući dijelovi na mašinama, uređajima i alatima moraju biti zaštićeni odgovarajućim zaštitnim napravama koje radnik u toku rada ne smije dirati, pomjerati ili skidati.
5. Prilikom nabavke mašina ili uređaja na mehanizovani pogon, alata i drugih sredstava za rad kao i sredstava za ličnu zaštitu, Poslodavac je obavezan da od proizvođača pribavi uputstvo za bezbjedan rad i održavanje te ispravu kojom dokazuje da su proizvedeni u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 19.

(Sredstva za rad koja podliježu periodičnim pregledima i ispitivanjima)

Periodičnim pregledima i ispitivanjima podliježu sljedeća sredstva za rad:

- a) sve vrste i kombinacije dizalica na električni, gorivo ili drugi pogon,
- b) sve vrste presa, kompresora i strojeva konstruisanim sa namjenom na mehanizirani pogon,
- c) sve vrste sredstava za rad na mehanizirani pogon,
- d) sve vrste ručnih alata sa električnim ili drugim pogonom,
- e) sve vrste alata s električnim, hidrauličkim, pneumatskim parnim pogonom i motorima s unutrašnjim sagorjevanjem,
- f) elektroinstalacije i uređaji i gromobranske instalacije,
- g) radne i pomoćne prostorije u kojima se pojavljuju fizičke, hemijske, biološke štetnosti i mikroklimatski uslovi radne sredine.

Član 20.

(Rokovi za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad)

1. Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad koja se prvi put puštaju u rad, vrše se prije puštanja u rad, a naredni pregledi i ispitivanja vrše se najmanje jednom u tri godine, ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi i ako ne dođe do izmjenjenih uslova.
2. Iznimno od stav (1) ovog člana, periodični pregledi i ispitivanja se vrše i prije isteka roka od tri godine ili drugog roka propisanim posebnim propisima ukoliko dođe do izmjenjenih uslova usljed:
 - a) Građevinske rekonstrukcije objekata,
 - b) Zamjene i rekonstrukcije postojećih, kao i postavljanja novih sredstava za rad
 - c) Pomjene lokacije sredstava za rad
 - d) Izmjene tehnološkog procesa rada
 - e) Udesa ili havarije, u kojem slučaju se periodični pregledi i ispitivanja obavljaju prije ponovnog puštanja u rad.

Član 21.

(Način vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad i električnih i gromobranskih instalacija na objektima na kojima se primjenjuju mjere zaštite na radu)

1. Periodični pregledi i ispitivanja sredstva rada i električnih i gromobranskih instalacija na objektima na kojima se primjenjuju mjere zaštite na radu vrše se dok su u stanju mirovanja i u pogonu (statističko i dinamičko ispitivanje).
2. Periodičnim pregledima i ispitivanjima iz stave (1) ovog člana, vrši se vizualni pregled, te ispitivanje sredstava za rad odgovarajućim instrumentima i opremom, dok su bez opterećenja i pri najvećem dopuštenom opterećenju.
3. Sredstva za rad pregledaju se i ispituju na mjestima upotrebe ili na drugom odgovarajućem mjestu pod okolnostima koje su bitne za primjenu mjera zaštite na radu.
4. Sredstva za rad koja predstavljaju funkcionalnu odnosno tehnološku cijelinu ispituju se kao jedinstveno postrojenje.
5. Ukoliko se prilikom vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja utvrde određeni nedostaci na sredstvu za rad ili nekom njegovom dijelu, pregled i ispitivanje se ne može nastaviti na sredstvu za rad, niti na ostalim dijelovima ukoliko su u funkcionalnoj vezi, dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.
6. Za vrijeme vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja, moraju se primjenjivati propisane mjere zaštite na radu, a posebno u pogledu postavljanja zaštitnih naprava i sigurnog načina rada osoba koje vrše preglede i ispitivanja.
7. Podnositelj zahtjeva za obavljanje pregleda i ispitivanja, dužan je ovlaštenoj organizaciji uz zahtjev dostaviti, odnosno staviti na raspolaganje dokumentaciju i podatke o sredstvima za rad, sredstvima i opremi lične zaštite, električnim i gromobranski instalacijama na objektima na kojima se primjenjuju mjere zaštite na radu, o tehničko – tehnološkim procesima i drugu dokumentaciju od značaja za obavljanje pregleda i ispitivanja.

Član 22.

(Periodični pregledi i ispitivanja ostalih sredstava za rad)

Periodični pregledi i ispitivanja ostalih sredstava za rad koja nisu nabrojana u članu 20. stav (1), vrši se u rokovima i u skladu s uputama proizvođača, standardima i tehničkim propisima, s tim da periodičnim pregledima i ispitivanjama, ne podliježu kućanski aparati namjenjeni korištenju u domaćinstvu, audio i video oprema, oprema za informacijsku tehnologiju, te uobičajna uredska oprema.

Član 23.

(Radna oprema)

1. Radna oprema mora odgovarati radnom procesu koji se obavlja i mora biti na odgovarajući način prilagođena toj svrsi tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika.
2. Izbor radne opreme i materijala koji se koristi vrši se u skladu sa posebnim uslovima i specifičnostima rada kako bi se otklonili ili smanjili rizici.

Član 24.

(Radne i pomoćne prostorije koje podliježu periodičnim pregledima i ispitivanjima)

Periodičnim pregledima i ispitivanjima podliježu radne i pomoćne prostorije u kojima:

- a) proces rada koji se u njima obavlja utiče na temperature, vlažnost i brzinu strujanja zraka (mikroklimski uvjeti),
- b) u procesu rada nastaju buka i vibracija, odnosno štetna zračenja osim ionizirajućih,
- c) pri radu potrebno obezbjediti odgovarajuću osvjetljenost,
- d) u procesu rada stvaraju štetni plinovi, prašina, magle, pare, dim i aerosoli,
- e) se pri radu koriste, proizvode ili pojavljuju opasne tvari u kojima nastaju organizmi štetni za zdravlje (virusi, paraziti, bakterije, gljivice i sl.).

Član 25.

(Rokovi za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama)

1. Periodični pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama, vrše se u roku od tri godine, računajući od prethodno izvršenog pregleda i ispitivanja, ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi.
2. Periodični pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u novoizgrađenim radnim i pomoćnim prostorijama, vrše se odmah nakon početka radnog procesa i kada nastanu uslovi zbog kojih je ispitivanje obavezno, a najdalje u roku od 6 mjeseci od dana početka radnog procesa.

Član 26.

(Način vršenja periodičnih pregleda i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklime u radnim i pomoćnim prostorijama)

1. Periodični pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklime u radnim i pomoćnim prostorijama, vrše se u uslovima kada rade svi tehnološki kapaciteti (sredstva za rad, instalacije za klimatizaciju i provjetravanje i dr.)
2. Ukoliko se pregledima i ispitivanjima utvrđene štetnosti iznad dozvoljenih granica, ispitivanjem se određuje dozvoljeno vrijeme izlaganja.
3. Na mjestima rada na kojima je u postupku ispitivanja utvrđena koncentracija hemijskih štetnosti iznad dozvoljenih granica, vrši se kontinuirano ispitivanje radi procjene rizika i poduzimanje mjera za smanjenje štetnosti i zaštitu zdravlja radnika.

Član 27.

(1) Poslodavac je obavezan da zabrani pušenje i stvaranje, odnosno unošenje otvorenog plamena u svim prostorijama i prostorima gdje postoji lako zapaljive materije i eksplozivne smjese.

(2) Pušenje je zabranjeno u svim radnim prostorijama, na svim radnim sastancima i skupovima koji se održavaju u zatvorenim prostorima.

(3) Poslodavac će, ukoliko je u mogućnosti, odrediti mjesto za pušenje na otvorenom prostoru.

2. Mjere u vezi sa uslovima rada

Član 28.

Mjere zaštite na radu u vezi sa uslovima rada odnose se naročito na: uslove u pogledu utvrđivanja zdravstvenog stanja i radne sposobnosti radnika (kod zasnivanja radnog odnosa i raspoređivanja na određena radna mjesta), zdravstvenu zaštitu, radna mjesta sa povećanim rizikom, radno vrijeme, rad noću, higijenske uslove i druge uslove koji su od uticaja na zdravlje radnika i njihovu sigurnost na radu.

Član 29.

(1) Poslodavac je općim aktom Preduzeća, za sve poslove u tehničko-tehnološkom procesu rada, utvrdio uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati.

(2) Radnik ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta.

(3) Zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti radnika iz stave (2) ovog člana utvrđuju se na osnovu ljekarskog uvjerenja, odnosno uvjerenja o radnoj sposobnosti izdatog od strane odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove.

(4) Radnik koji boluje od bolesti koja se bez njegovog obavještenja ne može utvrditi ljekarskim pregledom ili ima takve zdravstvene nedostatke koji na određenim poslovima mogu predstavljati opasnost za radnike ili okolinu, dužan je o tome obavijestiti nadležnu zdravstvenu organizaciju i Poslodavca.

Član 30.

Poslodavac je obavezan ispitati radnu okolinu, odnosno procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizičkim, hemijskim i biološkim štetnostima na radu.

Član 31.

(1) U cilju praćenja psihofizičkih sposobnosti i ranog otkrivanja oboljenja, te poduzimanja mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja radnika, Poslodavac će periodično organizovati sistematske ljekarske preglede za sve radnike u Preduzeću.

(2) Za radnike koji rade na radnim mjestima sa povećanim rizikom i srednje velikim rizikom, periodični ljekarski pregledi će se organizovati u period od jedne (1) do tri (3) godine a za radnike koji rade na radnim mjestima sa prihvatljivim rizikom, najmanje jednom u pet (5) godina.

(3) Za radnike koji rade na radnim mjestima sa povećanim rizikom i srednje velikim rizikom, prilikom upućivanja na ljekarski pregled, odgovorna osoba na zaštitu na radu u Preduzeću izdaje odgovarajuću "Uputnicu za obavljanje (prethodnog ili periodičnog) ljekarskog pregleda" prema "Pravilniku o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom ("Sl.novine FBiH", broj 9/23) koju je radnik obavezan imati kod sebe prilikom obavljanja ljekarskog pregleda. U tu svrhu ovlaštena ustanova medicine rada, pored uvjerenja o radnoj sposobnosti i ljekarskog uvjerenja o zdravstvenom stanju, radnicima koji rade na radnim mjestima sa povećanim ili srednje velikom rizikom izdaje "Izveštaj o izvršenom (prethodnom ili periodičnom) ljekarskom pregledu" na osnovu Pravilnika ("Sl.novine FBiH", broj 9/23) iz stave (3) ovog člana.

Član 32.

Radniku se ne može narediti prekovremeni i noćni rad ako bi, po nalazu nadležne zdravstvene ustanove, takav rad mogao ugroziti odnosno pogoršati njegovo zdravstveno stanje.

4. Radna mjesta sa povećanim rizikom

Član 33.

(1) Poslodavac je dužan da radniku koji obavlja poslove sa povećanim rizikom, prije početka rada osigura ljekarski pregled, kao i periodični ljekarski pregled u toku rada.

(2) Poslovi sa povećanim rizikom su utvrđeni Aktom o procjeni rizika za radna mjesta u Preduzeću.

(3) Poslovi sa povećanim rizikom smatraju se:

a) poslovi sa povećanim rizikom od povrjeđivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika,

b) poslovi sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada, zahtijevaju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima,

c) poslovi na kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke radnike.

(4) KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo je donjelo Akt o procjeni rizika radnih mjesta i na mjestima rada prilikom čega je izvršeno sistematsko evidentiranje i procjenjivanje svih faktora u procesu rada koji mogu uzrokovati nastanak povreda na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja i utvrđivanje mjera, odnosno načina sprječavanja, otklanjanja ili smanjenja rizika.

(5) Na poslovima sa povećanim rizikom i pored potpuno ili djelimično primjenjenih mjera u skladu sa Zakonom, postoje okolnosti koje mogu da ugroze sigurnost i zdravlje radnika.

R.br.	Radno mjesto	Nivo rizika
1.	Vozač i rukovaoc građevinskih mašina	Veliki rizik
2.	Grupovođa na održavanju javne rasvjete	Veliki rizik
3.	Radnik na održavanju javne rasvjete	Veliki rizik
4.	Radnik na održavanju i njezi stabala	Veliki rizik
5.	Varioc	Veliki rizik
6.	Grupovođa (Odjel „RZC Pionirska dolina“ i ZOO vrt)	Veliki rizik
7.	Radnik na opsluživanju osnovnog stada – hranioc	Veliki rizik
8.	PK radnik na opsluživanju osnovnog stada	Veliki rizik

(6) Poslodavac je dužan da posebno osigura od rizika, nesreće i povrede na radu radnike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, utvrđene ovim Pravilnikom, radi obezbjeđenja naknade štete, u skladu sa Zakonom

(7) Sastvani dio ovog Pravilnika je Prilog 1.- Tabla 1. Ljekarski pregledi za radna mjesta sa povećanim rizikom I tabela 2. Ljekarski pregledi za radna mjesta sa srednjim rizikom.

Član 34.

Tabela 2. Spisak radnih mjesta sa srednje velikim nivoom rizika

R.br.	Radno mjesto	Nivo rizika
1.	Radnik na održavanju higijene	Srednje veliki rizik
2.	Magacioner centralnog magacina i operater u rasadničkoj proizvodnji	Srednje veliki rizik
3.	Radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu „Centar - Stari Grad“	Srednje veliki rizik
4.	PK radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu „Centar - Stari Grad“	Srednje veliki rizik
5.	Pomoćni radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu „Centar - Stari Grad“	Srednje veliki rizik

6.	Radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu „Novo Sarajevo“	Srednje veliki rizik
7.	PK radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu „Novo Sarajevo“	Srednje veliki rizik
8.	Pomoćni radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu „Novo Sarajevo“	Srednje veliki rizik
9.	Radnik na održavanju javnih zelenih površina u odjelu „Novi Grad“	Srednje veliki rizik
10.	PK radnik na održavanju javnih zelenih površina u odjelu „Novi Grad“	Srednje veliki rizik
11.	Pomoćni radnik na održavanju javnih zelenih površina u odjelu „Novi Grad“	Srednje veliki rizik
12.	Radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu JZP „Ilidža- Trnovo“	Srednje veliki rizik
13.	PK radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu JZP „Ilidža- Trnovo“	Srednje veliki rizik
14.	Pomoćni radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu „Ilidža- Trnovo“	Srednje veliki rizik
15.	Radnik na održavanju javnih zelenih površina pododjela za održavanje JZP „Vogošća“	Srednje veliki rizik
16.	PK radnik na održavanju javnih zelenih površina u pododjelu za održavanje JZP „Vogošća“	Srednje veliki rizik
17.	Pomoćni radnik na održavanju javnih zelenih površina pododjela za održavanje JZP „Vogošća“	Srednje veliki rizik
18.	Brigadir Odjela za mehanizaciju i održavanje vozila	Srednje veliki rizik
19.	Grupovođa za održavanje mehanizacije	Srednje veliki rizik
20.	Automehaničar	Srednje veliki rizik
21.	Autoelektričar	Srednje veliki rizik
22.	Autolimar-lakirer	Srednje veliki rizik
23.	Vozač teretnih motornih vozila preko 7,5 T	Srednje veliki rizik
24.	Vozač teretnih motornih vozila do 7,5 T	Srednje veliki rizik
25.	Vozač putničkih motornih vozila	Srednje veliki rizik
26.	Mlađi voditelj na poslovima njege i zaštite stabala	Srednje veliki rizik

27.	Pomoćni radnik na održavanju i njezi stabala	Srednje veliki rizik
28.	Komunalni redar	Srednje veliki rizik
29.	Rukovodilac Službe obezbjeđenja	Srednje veliki rizik
30.	Čuvar u Službi obezbjeđenja	Srednje veliki rizik
31.	Portir u Službi obezbjeđenja	Srednje veliki rizik
32.	Grupovođa u pododjelu rasadnička proizvodnja Nedžarići	Srednje veliki rizik
33.	Rukovaoc sistema navodnjavanja i sistema grijanja	Srednje veliki rizik
34.	Radnik u rasadničkoj proizvodnji u pododjelu rasadnička proizvodnja Nedžarići	Srednje veliki rizik
35.	PK radnik u rasadničkoj proizvodnji u pododjelu rasadnička proizvodnja Nedžarići	Srednje veliki rizik
36.	Pomoćni radnik u rasadničkoj proizvodnji u pododjelu rasadnička proizvodnja Nedžarići	Srednje veliki rizik
37.	Radnik za održavanje higijene u pododjelu rasadnička proizvodnja Nedžarići	Srednje veliki rizik
38.	Grupovođa u pododjelu rasadnička proizvodnja Sokolović Kolonija	Srednje veliki rizik
39.	Radnik u rasadničkoj proizvodnji u Pododjelu rasadnička proizvodnja Sokolović Kolonija	Srednje veliki rizik
40.	PK radnik u rasadničkoj proizvodnji u pododjelu rasadnička proizvodnja Sokolović Kolonija	Srednje veliki rizik
41.	Pomoćni radnik u rasadničkoj proizvodnji u Pododjelu rasadnička proizvodnja Sokolović Kolonija	Srednje veliki rizik
42.	Radnik za održavanje higijene u pododjelu rasadnička proizvodnja Sokolović Kolonija	Srednje veliki rizik
43.	Mlađi voditelj Odjela zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik
44.	Brigadir u Odjelu zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik

45.	Radnik za hortikulturno uređenje i izgradnju u Odjelu zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik
46.	Bravar u Odjelu zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik
47.	Stolar u Odjelu zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik
48.	Zidar u Odjelu zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik
49.	PK radnik za hortikulturno uređenje i izgradnju u Odjelu zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik
50.	Pomoćni radnik u Odjelu zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	Srednje veliki rizik
51.	Veterinar	Srednje veliki rizik
52.	Brigadir u Odjelu „RZC Pionirska dolina“ i ZOO vrt	Srednje veliki rizik
53.	Radnik na poslovima opsluživanja rekvizita u Odjelu „RZC Pionirska dolina“ i ZOO vrt	Srednje veliki rizik
54.	PK radnik na poslovima opsluživanja rekvizita u Odjelu „RZC Pionirska dolina“ i ZOO vrt	Srednje veliki rizik
55.	Pomoćni radnik u Odjelu „RZC Pionirska dolina“ i ZOO vrt	Srednje veliki rizik
56.	Radnik na održavanju higijene u Odjelu „RZC Pionirska dolina“ i ZOO vrt	Srednje veliki rizik

Član 35.

(1) Na poslove s povećanim rizikom radnik se može rasporediti tek nakon što je utvrđeno da ispunjava uslove utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

(2) Radnik koji ne ispunjava uslove u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičkih zahtjeva ne može se rasporediti na radna mjesta sa povećanim rizikom, kao ni radnik koji se ne podvrgne periodičnom pregledu iz člana 33.

5. Mjere u vezi sa posebnom zaštitom radnika

Član 36.

(Zaštita grupa posebno osjetljivih na rizike)

- (1) Poslodavac je dužan organizovati radno mjesto tako da vodi računa o prisustvu grupa osjetljivih na određene rizike.
- (2) Grupa posebno osjetljive na rizike, kao što su trudnice, porodilje ili dojilje, maloljetnici, lica sa invaliditetom, kao i radnici sa promjenjenom radnom sposobnošću u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, moraju se zaštititi od opasnosti koje posebno njih pogađaju, u skladu sa Zakonom, drugim propisima, kolektivnim ugovorom, ovim Pravilnikom i Pravilnikom o radu Preduzeća.

Član 37.

(Zabrana rada grupa posebno osjetljivih na rizike na određenim poslovima)

- (1) Zabranjen je rad trudnicama, porodiljama i dojiljama na poslovima na kojima postoji rizik od izloženosti opasnim materijama, hemijskim, fizičkim i biološkim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uticajima, odnosno na poslovima sa teškim uslovima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik po njihovo fizičko i mentalno zdravlje. Radnicima za vrijeme trudnoće ne može se narediti prekovremeni rad i rad noću.
- (2) Maloljetnicima je zabranjen rad na poslovima koji mogu uroziti njihovo zdravlje i razvoj, a također im se ne može narediti prekovremeni rad i rad noću.
- (3) Radnik sa promjenjenom radnom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja preostale radne sposobnosti.
- (4) Poslodavac je dužan da obezbjedi uslove da se radnici sa preostalom radnom sposobnošću i radnici kod kojih je došlo do izmjenjene radne sposobnosti, rasporede na druge odgovarajuće poslove.
- (5) U ostvarivanju posebne zaštite radnika kod kojih postoji preostala radna sposobnost i drugih invalidnih lica, Poslodavac ima dužnost da obezbjedi uslove za njihovu prekvalifikaciju, odnosno dokvalifikaciju i radna mjesta na kojima mogu raditi prema izvršenoj prekvalifikaciji, odnosno dokvalifikaciji.

IV. PRAVA I DUŽNOSTI ORGANA PREDUZEĆA, RUKOVODEĆIH RADNIKA, ODGOVORNIH RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU I SVIH DRUGIH RADNIKA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

1. Planiranje zaštite na radu

Član 38.

- (1) U cilju ostvarivanja razvoja i unaprjeđenja zaštite na radu, odgovorni radnik za zaštitu na radu izrađuje Plan i Program mjera zaštite na radu kojeg donosi Direktor Preduzeća.
- (2) Plan zaštite na radu donosi se na dužu vremenski period (tri godine) i sadrži ciljeve i zadatke u pogledu organizovanja i usavršavanja procesa rada, poboljšanje uslova rada i preduzimanje mjera zaštite na radu kojima se obezbjeđuje sigurnost na radu.
- (3) Za svaku tekuću godinu donosi se program mjera zaštite na radu u kojem se utvrđuju obaveze i zadaci koje treba izvršiti u tekućoj godini, način i sredstva za izvršenje obaveza i zadataka kao i odgovorni radnici za njihovo izvršenje.

2. Obaveza Poslodavca

Član 39.

Poslodavac je dužan da:

- a) Organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b) Vršiti procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom, na način i pod uslovima utvrđenim zakonom,
- c) Omogući radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) Donese Pravilnik (interni akt) o zaštiti na radu,
- e) Obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- f) Osigurava da planiranje i uvođenje novih tehnologija bude predmet savjetovanja sa radnicima i/ili njihovim povjerenikom za zaštitu na radu u vezi sa posljedicama po sigurnost i zdravlje izazvanih izborom opreme, uslova rada i radne okoline,
- g) osposobljava i obučava radnike za siguran rad,
- h) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- i) osigurava periodične ljebarske preglede svih radnika a posebno radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje i preduzima mjere za sprječavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- j) osigurava periodične preglede sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite pri radu u skladu sa tehničkim standardima,
- k) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i biloških štetnosti i mikroklima u radnoj okolini,
- l) osigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, po načinu, po postupku i u rokovima utvrđenim posebnim propisima.

- m) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima
- n) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- o) unaprjeđuje sigurnost i zaštitu na radu,
- p) zabrani pušenje i unošenje otvorenog plamena u svim prostorijama i prostorima gdje postoje lako zapaljive materije i eksplozivne smjese,
- q) obavještava nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja je zadesila jednog ili više radnika, teškoj povredi, profesionalnom oboljenju, svakoj pojavi ili bolesti koje pogađaju više od jednog radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu,
- r) obavještava nadležnu inspekciju o početku i završetku radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciju objekta,
- s) zabrani upotrebu alkohola za vrijeme rada odnosno za rad radnika pod dejstvom alkohola i drugih narkotika koji smanjuju radnu sposobnost,
- t) obavještava nadležnu inspekciju o preduzetim mjerama radi otklanjanja nepravilnosti na koje je ukazao nadležni inspektor prilikom inspekcijuskog nadzora u Preduzeću.

(Sredstva i oprema lične zaštite)

Član 40.

1. Poslodavac je dužan da obezbjedi radnicima sredstva i opremu lične zaštite,
2. Poslodavac ne smije staviti u upotrebu sredstva i opremu lične zaštite ako nisu izrađena u skladu sa zakonom o zaštiti na radu,
3. Poslodavac je obavezan da osigura da se sredstva i oprema lične zaštite održavaju u dobrom stanju,
4. Poslodavac je dužan da isključi iz upotrebe sredstva i opremu lične zaštite na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika,
5. Lična zaština sredstava koju nabavlja poslodavac treba po kvalitetu i namjeni biti u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Član 41.

(Pregled sredstava i oprema lične zaštite koja se upotrebljava po radnim mjestima)

1. Pregled, karakteristike i rok trajanja sredstava i opreme lične zaštite koja se upotrebljava po radnim mjestima definisan je u prilogu (2) ovog Pravilnika koji čini njegov sastavni dio.
2. Poslodavac će postupati na način, kako je definisano i propisano u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 42.

(Obaveza poslodavca u vezi sa upotrebom opasnih materija na radu)

1. Poslodavac koji koristi, proizvodi, prerađuje, odnosno skladišti opasne materije mora, u skladu sa procjenom rizika, primjenjivati pravila zaštite na radu.

2. Opasne materije poslodavac ne smije koristiti samo ako ne može iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih materija.
3. Ako nije moguća zamjena opasnih materija bezopasnim ili manje bezopasnim ili manje opasnim, odnosno manje štetnim materijama, poslodavac je obavezan utvrditi da li se primjenom drugog radnog postupka može smanjiti opasnost ili štetnost od njihove primjene.
4. Ako koristi opasne materije, poslodavac je obavezan pravila zaštite na radu primjenjivati sljedećim redom:
 - a) koristiti zatvorene sisteme, ako je to moguće prema vrsti poslova i stanju tehnike,
 - b) odvoditi sa mjesta nastanka, odnosno izvan radne okoline opasne materije čije oslobađanje ne može spriječiti, na način da pri odvođenju ne zagađuje čovjekovu okolinu,
 - c) kada ne može odvoditi opasne materije sa mjesta nastanka, ograničiti na najmanju moguću mjeru:
 - 1) količinu opasnih materija,
 - 2) broj radnika izloženih djelovanju opasnih materija,
 - 3) vrijeme izlaganja radnika uticaju opasnih materija,
 - d) osigurati da radnici pri radu sa opasnim materijalima koriste propisanu ličnu zaštitnu opremu, ako se pravilima navedenim u tačkama a), b) i c) ovog stave ne može postići zadovoljavajuća sigurnost i zaštita zdravlja radnika.
5. Obaveza je poslodavca da koncentracija opasnih materija na mjestu rada i u radnoj okolini bude što niža i ispod granične vrijednosti izloženosti.

Član 43.

(Upotreba opasnih materija)

1. Poslodavac smije dati opasne materije u upotrebu radnicima samo pod uvjetom da su opremljene dokumentom na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno u Federaciji, na kojem je proizvođač, odnosno dobavljač, u skladu sa propisima, naveo sve bezbjednosno – tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika pri radu s tim materijama, te da su zadovoljene sve sigurnosne mjere koje se navode u tom dokumentu.

Član 44.

(Znakovi upozorenja na opasnost)

1. Poslodavac je dužan na mjestima rada, na sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama postaviti privremeno a kada se steknu uslovi trajno znakove upozorenja na opasnost i znakove općih obavještanja, u skladu sa posebnim propisima.
2. Ako znakovi upozorenja na opasnost nisu dovoljni za efikasno obavještanje, poslodavac je dužan trajno postaviti pisana uputstva o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih materija i opreme.

Član 45.

(Obaveze poslodavca pri obavljanju djelatnosti na istom mjestu rada sa više poslodavaca)

U slučaju kada više poslodavaca obavlja djelatnost na istom mjestu rada, obavezni su da:

- a) sarađuju, vodeći računa o prirodi djelatnosti, u cilju provođenja odredaba o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu,
- b) usklađuju aktivnosti, vodeći računa o prirodi poslova, u cilju zaštite radnika i sprečavanju rizika na radu,
- c) obavjeste jedni druge o rizicima na radu,
- d) obavjeste radnike i/ili njihove predstavnike o rizicima na radu.

Član 46.

(Pisana obavjest o rezultatima procjene rizika)

Poslodavac je dužan osigurati da zaposlena žena za vrijeme trudnoće i dojenja, radnik mlađi od 18 godina života (sposoban za rad) i radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću, i pored osposobljavanja za siguran i zdrav rad, budu u pisanoj formi obavješteni o rezultatima procjene rizika na radnom mjestu i o mjerama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Član 47.

(Obaveze poslodavca u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti)

1. Poslodavac je dužan da:
 - a) upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su preduzete ili koje će se preduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće,
 - b) preduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu sa radom i/ili odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto,
 - c) ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu.
2. Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i/ili opasno područje ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.
3. U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uvjetom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnošću.
4. Zbog poduzimanja mjera iz stava (3) ovog člana., radnici ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

Član 48.

(Zabrana prouzrokovanja finansijskih obaveza za radnike)

Mjere zaštite koje provodi poslodavac i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju radnicima prouzrokovati finansijske obaveze.

Član 48.a

Poslodavac, odnosno radnik koji organizuje ili rukovodi procesom rada, mora biti upoznat sa propisima iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a naročito ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje radnika.

Član 49.

(Prva pomoć, protivpožarna zaštita, evakuacija radnika, ozbiljna i neposredna opasnost)

1. Poslodavac je dužan da:
 - a) preduzme potrebne mjere za prvu pomoć, protivpožarne mjere i mjere za evakuaciju radnika, prilagođene prirodi aktivnosti i veličini preduzeća, odnosno poslovanja,
 - b) uspostavi potrebne veze sa specijalizovanim službama, posebno u pogledu prve pomoći, hitne zdravstvene zaštite, spašavanja i protivpožarne zaštite.
 - c) poslodavac će odrediti radnike koji će provoditi mjere prve pomoći, protivpožarne zaštite i evakuacije radnika. Broj radnika, njihovo osposobljavanje i oprema kojom raspolažu moraju odgovarati veličini i/ili posebnim opasnostima u pravnom licu, odnosno poslovanju,
Federalni minister će u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva propisati način provođenja mjera za prvu pomoć, potrebna sredstva i opremu za pružanje prve pomoći u slučaju povreda i oboljenja radnika na radu, kao i druga pitanja od važnosti za provođenje mjera za prvu pomoć.
2. Za provođenje odredaba iz stava (1.) ovog člana, poslodavac je odredio jednog radnika koji će provoditi mjere prve pomoći, protivpožarne zaštite i evakuacije radnika.

Član 50.

(Obavještenje radnika)

1. Poslodavac je dužan radnicima i/ili njihovim predstavnicima davati odgovarajuća jasna uputstva pisana ili usmena koja se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje se preduzimaju za otklanjanje ili smanjenje tih rizika.
2. Uputstva iz stava (1.) ovog člana moraju biti istaknuta na mjestu rada.
3. Uputstva iz stave (1.) ovog člana daju se svim radnicima uključujući i radnike drugih poslodavaca koji obavljaju poslove kod poslodavca.

Član 51.

(1) U cilju provođenja i unapređenja zaštite na radu Nadzorni odbor Preduzeća je obavezan da:

- a) donosi Pravilnik o zaštiti na radu,

- b) nadzire stanje u oblasti zaštite na radu,
 - c) nadzire stanje u oblasti zaštite na radu po posebnim izvještajima u slučaju vanrednih stanja koje prouzrokuje znatno ugrožavanje poslovnog procesa.
- (2) Uprava Preduzeća je obavezna da:
- a) donese Akt o procjeni rizika radnih mjesta i na mjestima rada u Preduzeću,
 - b) donosi Plan i Program mjera zaštite na radu,
 - c) obezbijedi sredstva za izvršenje obaveza i zadataka iz Plana i Programa mjera zaštite na radu,
 - d) Prati izvršenje Plana i Programa mjera zaštite na radu,
 - e) Obezbjeđuje primjenu odredaba ovog Pravilnika i odluka Nadzornog odbora iz oblasti zaštite na radu,
 - f) Organizuje izvršenje zaključaka nadležne inspekcije o otklanjanju utvršenih nedostataka i nepravilnosti u vezi sa zaštitom na radu,
 - g) Prati rad odgovornog radnika za zaštitu na radu sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u oblasti zaštite na radu,
 - h) pokrene pitanje odgovornosti radnika koji učine povredu radne obaveze zbog neprovođenja mjera zaštite na radu.

Član 52.

(Savjetovanje i uključivanje radnika i njihovih predstavnika)

1. Poslodavac se savjetuje sa radnicima ili njihovim predstavnicima i omogućava im da učestvuju u raspravama o svim pitanjima u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu. Posebno im omogućava da učestvuju u:
 - a.) raspravama i odobravanju svih mjera u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - b.) svakoj mjeri koja može značajno utjecati na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
 - c.) imenovanju radnika koji će obavljati poslove vezane za obezbjeđenje zdravih i sigurnih uvjeta rada, prve pomoći, gašenja požara i evakuaciju radnika,
 - d.) angažovanju, tamo gdje je potrebno, ovlaštenih organizacija za zaštitu na radu,
 - e.) planiranju i organizovanju osposobljavanja radnika u oblasti zaštite na radu.
2. Poslodavac osigurava povjereniku za zaštitu na radu potrebna sredstva da može ostvarivati svoje funkcije koje proizilaze iz zakona.
3. Povjerenik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge radnike, zbog svojih poslova vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

4. Uprava Preduzeća

Član 53.

- (1) Direktor Preduzeća je obavezan da
 - a) se stara o primjeni odredbi ovog Pravilnika i drugih zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite na radu,
 - b) prati izvršenja Plana i programa mjera zaštite na radu,

- c) organizuje izvršenje zaključaka inspekcije rada o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u vezi sa zaštitom na radu,
- d) prati rad radnika sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u oblasti zaštite na radu i preduzima odgovarajuće mjere,
- e) pokreće disciplinski postupak protiv radnika iz prethodnog stava koji učine povredu radne obaveze iz oblasti zaštite na radu,
- f) donosi akte iz oblasti zaštite na radu,
- g) donosi odluke o mjerama za unapređenje zaštite na radu.
- h) na prijedlog nadležnih organa, preduzima mjere za otklanjanje nedostataka iz oblasti zaštite na radu,
- i) u izuzetno hitnim slučajevima ili na intervenciju organa nadzora, preduzimaju mjere za otklanjanje neposrednih opasnosti.

(2) Izvršni direktor za održavanje javnih zelenih površina i Izvršni direktor za proizvodnju, kapitalne investicije i RZC "Pionirska dolina" su odgovorna lica za provođenje mjera zaštite na radu, te su u tom smislu obavezni da:

- organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu a sve u okviru svojih nadležnosti i djelokruga rada i vrše kontrolu primjene odredaba ovog Pravilnika, kao i općih i posebnih propisa koji regulišu oblast zaštite na radu.
- ima prava i dužnosti da od svih, a posebno od rukovodećih radnika, zahtjeva primjenu propisa zaštite i zdravlja na radu u svakodnevnom radnom procesu i primjenu propisanih mjera zaštite na radu, a u slučajevima nepridržavanja propisanih mjera da pokrene pitanje odgovornosti.

Rukovodeći radnici

Član 54.

(1) rukovodioci službi, voditelji odjela i pododjela u Preduzeću su odgovorna lica za provođenje mjera zaštite na radu, te su u tom smislu obavezni da:

- a) organizuju provođenje mjera zaštite na radu i vrše kontrolu primjene odredaba ovog Pravilnika, kao i općih i posebnih propisa koji regulišu oblast zaštite na radu,
- b) u saradnji sa odgovornim radnikom za zaštitu na radu organizuju provođenje periodičnih pregleda i ispitivanja mašina, uređaja, električnih i gromobranskih instalacija i radnih prostorija od strane ovlaštene organizacije za zaštitu na radu,
- c) da organizuje raspodjelu ličnih zaštitnih sredstava i opreme i njihovom namjenskom korištenju,
- d) da svakog novog radnika upoznaju sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu kao i mjerama zaštite na radu iz svog domena,
- e) saraduje sa odgovornim radnikom za zaštitu na radu na planu provođenja i unaprjeđenja zaštite na radu,
- f) ako primjete nepravilnosti i nedostatke nad primjenom mjera zaštite na radu, ispravnost mašina, uređaja, elektroinstalacija, sredstava za rad i radnih prostorija, obavezni su o tome obavjestiti odgovornog radnika za zaštitu na radu, a u slučaju ozbiljnih nepravilnosti i nedostataka i Upravu Preduzeća,

- g) da prijave odgovornom radniku za zaštitu na radu svaku povredu na radu u roku od 24h,
- h) vrše nadzor i kontrolu nad poslovođama (brigadirima) i radnicima u izvršavanju njihovih obaveza u oblasti zaštite na radu,
- i) podnose prijave za pokretanje postupka zbog povreda radne obaveze usljed neprdržavanja propisanih mjera zaštite na radu u djelokrugu svojih odgovornosti,
- j) prate propise iz oblasti zaštite na radu.

(2) Voditelji odjela, pododjela i poslovođe (brigadiri) su dužni da organizuju proces rada na način kojim se obezbjeđuju sigurni uslovi rada, a naročito su obavezni:

- a) svakog novog radnika upoznaju sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu kao i mjerama zaštite na radu,
- b) da se staraju o obezbjeđenju ličnih zaštitnih sredstava i opreme i njihovom namjenskom korištenju,
- c) da udalje sa radnog mjesta radnika koji je pod dejstvom alkohola ili radnika koji se ne pridržava mjera zaštite na radu,
- d) da obezbjede odgovarajuću urednost radnog prostora,
- e) da stave van upotrebe mašinu ili uređaj na kojem je došlo do kvara i obezbjede stručno lice za popravku iste,
- f) da prijave odgovornom radniku za zaštitu na radu svaku povredu na radu preko svog neposrednog rukovodioca,
- g) da osiguraju prvu pomoć povrijeđenim radnicima,
- h) da svakodnevno kontrolišu primjenu mjera zaštite na radu, ispravnost mašina, uređaja, elektroinstalacija, sredstava rada i radnih prostorija i u slučaju nepravilnosti i nedostataka odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca,
- i) da podnose prijavu za povredu radne obaveze zbog neprdržavanja mjera zaštite na radu od strane radnika,
- j) da saraduje sa radnicima za zaštitu na radu i drugim službama u cilju provođenja mjera zaštite na radu.

4. Radnik za zaštitu na radu

Član 55.

(1) Aktom o procjeni rizika za sva radna mjesta je utvrđeno da postoje poslovi sa povećanim rizikom i Uprava Preduzeća je imenovala radnika za zaštitu na radu koji je zaposlen na radnom mjestu „Stručnog saradnika za poslove zaštite na radu i zaštite od požara“.

(2) Poslodavac je dužan radniku za zaštitu na radu osigurati uslove za rad, potrebnu opremu i pomoć drugog stručnog osoblja, kao i sredstva za obavljanje i organizovanje preventivnih i zaštitnih mjera.

(3) Radnik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljan položaj zbog poslova koje obavlja u cilju sprječavanja rizika na radu i zaštite zdravlja radnika.

Član 56:

(1) Obaveze radnika zaštite na radu:

- a) učešće u izradi akta o procjeni rizika,
- b) izrada prijedloga internog akta o zaštiti na radu,

- c) izrada plana i programa mjera zaštite na radu,
- d) unutrašnji nadzor nad primjenom mjera zaštite na radu,
- e) stručna pomoć poslodavcu u provođenju i unaprijeđivanju sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- f) izrada uputstava za siguran rad,
- g) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite,
- h) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnoj okolini,
- i) priprema i organizovanje osposobljavanja radnika za siguran rad,
- j) praćenja stanja i izvještavanje poslodavca o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom,
- k) analiziranje uzroka povreda na radu i profesionalnom oboljenju u saradnji sa ovlaštenim doktorom specijalistom medicine rada po potrebi i predlaganje mjera za unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- l) praćenje i organizovanje periodičnih ljekarski pregleda radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, te analiza izvještaja o obavljenim periodičnim ljekarskim pregledima,
- m) savjetovanje poslodavca u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada,
- n) saradnja sa poslodavcem prilikom planiranja izgradnje i rekonstrukcije objekata namjenjenih za rad,
- o) saradnja sa nadležnom inspekcijom rada i drugim ustanovama koje se bave sigurnošću i zaštitom na radu,
- p) moguća saradnja sa sindikatom, vijećem zaposlenika i povjerenikom za zaštitu na radu, u skladu sa zakonom.

(2) Radnik zaštite na radu je obavezan da zabrani rad na radnom mjestu, odnosno da zabrani upotrebu sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje radnika, te da o tome u pisanom obliku obavjesti poslodavca, nadležne organe po zakonu i povjerenika zaštite na radu.

5. Povjerenik za zaštitu na radu

Član 57.

(1) Kod poslodavca koji zapošljava 30 ili više radnika, radnici biraju ili imenuju povjerenika za zaštitu na radu. Broj povjerenika, izbor i njihov mandat utvrđuju se sukladno propisu o vijeću zaposlenika, vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.

(2) Pod uvjetima iz stavka (1) ovog članka, povjerenika za zaštitu na radu imenuje sindikat, ukoliko povjerenika nisu izabrali radnici iz stavka (1) ovog članka.

(3) Imenovani povjerenik za zaštitu na radu iz stavka (2) ovog članka ima ista prava i obveze kao i izabrani povjerenik radnika.

(4) Imenovani povjerenik ima mandate u trajanju od 3 (tri) godine.

(5) Za vrijeme obavljanja poslova povjerenika za zaštitu na radu, povjerenik ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio na poslovima za koje je zaključio ugovor o radu.

(6) Povjerenik zaštite na radu može obavljati poslove utvrđene Rješenjem naviše 6 (šest) sati sedmično i o poduzetim poslovima dužan je podnijeti izvještaj sindikatu ili upravi Preduzeća.

(7) Poslodavac osigurava povjereniku za zaštitu na radu potrebna sredstva da može ostvarivati svoje funkcije koje proizilaze iz Zakona.

(8) Povjerenik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljan položaj u odnosu na druge radnike, zbog svojih poslova vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

Član 58.

(1) Povjerenik za zaštitu na radu ima pravo da:

- a) dobije informacije o uslovima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti vezanih za rad, nalazima i preporukama inspekcijskih organa,
- b) zahtjeva od Uprave Preduzeća da poduzme odgovarajuće mjere i dostavi joj prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanja izvora opasnosti,
- c) informiše radnike o provođenju mjera zaštite na radu,
- d) zahtjeva inspekcijski pregled ako smatra da mjere koje su poduzete nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uslove rada i iznese svoja zapažanja u toku inspekcijskog pregleda,
- e) prisustvuje inspekcijskim pregledima i dostavi svoja zapažanja u toku inspekcijskog pregleda,
- f) saraduje sa radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera zaštite na radu.

6. Prava i obaveze radnika

Član 59.

(Pravo na sigurne i zdrave uvjete rada)

1. Radnik ima pravo na sigurne i zdrave uslove rada.
2. Radna okolina i sredstva za rad moraju biti sigurni za radnike i ne smiju ugroziti njihovo zdravlje.

Član 60.

(Pravo radnika na specifičnu zdravstvenu zaštitu/medicinu rada)

- (1) Radnik ima pravo na zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi sa radom.

- (2) Poslodavac je dužan da zdravstvenim radnicima, koju pružaju usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada, osigura pristup u sve radne prostorije i prostore.
- (3) Poslodavac zaključuje ugovor sa ovlaštenom zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika/medicine rada, i to:
- a) ocjenjivanja i utvrđivanja posebnih zdravstvenih sposobnosti koje moraju da ispunjavaju radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu sa povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad,
 - b) vršenja prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom i izdaje izvještaje o ljekarskim pregledima u skladu sa propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu.
 - c) učestvuje u organizovanju prve pomoći, spašavanju i evakuaciji u slučaju povređivanja radnika ili havarija,
 - d) daje savjete poslodavcu pri izboru drugog odgovarajućeg posla prema zdravstvenoj sposobnosti radnika,
- (4) Poslodavac je dužan da zdravstvenim radnicima, koji pružaju usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada, osigura pristup u sve radne prostorije i prostore.
- (5) Prethodni i periodični pregledi obavljaju se u skladu sa Pravilnikom”.

Član 61.

(Dužnosti radnika da sebe i druge ne izlažu opasnostima)

Radnik je dužan da obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenom obukom, kao i upustvima koja daje poslodavac, tako da ne izlaže sebe ili druga lica na koja mogu uticati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, opasnostima od povrede na radu ili profesionalnog oboljenja.

Član 62.

(Dužnosti radnika)

Radnici su dužni:

- a.) da se pridržavaju utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b.) da pravilno upotrebljavaju sredstva za rad i opremu, opasne materije i druga sredstva u skladu sa uputama proizvođača i upustvima za siguran rad koja daje poslodavac,
- c.) da pravilno upotrebljavaju sredstva i opremu lične zaštite koja su im dodjeljena i da ih nakon upotrebe vraćaju na mjesto na kojem se čuvaju,
- d.) ne smiju samovoljno isključiti, modifikovati, promjeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran, posebno ne mašinu, uređaj, alat, pogon ili objekat i takav uređaj moraju pravilno upotrebljavati,
- e.) da odmah obavjeste neposrednog rukovodioca ili radnika zaštite na radu o svakoj pojavi na poslu za koju postoji opravdana sumnja da predstavljaju opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o nedostacima u postupku zaštite,
- f.) da obavjeste neposrednog rukovodioca ili radnika zaštite na radu o povredama koje su zadobili,

- g.) da sarađuju sa neposrednim rukovodiocem ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera ili zahtjeva koje je naredio inspektor rada,
- h.) da sarađuju sa neposrednim rukovodiocem ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera koje će obezbjediti da radna okolina i uvjeti rada budu sigurni i ne predstavljaju rizik po sigurnost i zdravlje u okviru njihovog radnog mjesta,
- i.) obavljaju periodične ljekarske preglede u terminima po zahtjevu nadređenog,
- j.) da daju sve podatke i informacije koje traže inspektori rada.

Član 63.

(Teža povreda radne obaveze)

1. Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i propisanih obaveza iz zakona i pravilnika čini težu povredu radne obaveze.
2. Radnik naročito čini teške povrede radne obaveze i podliježe disciplinskoj odgovornosti ako:
 - a.) ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim standardima, ugovorom o radu, pravilnicima i pravilnicima poslodavca,
 - b.) poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu,
 - c.) ako obavlja
 - d.) ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za siguran rad ili ne pristupi provjeri znanja za rad na siguran način,
 - e.) propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način,
 - f.) odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u dva pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način,
 - g.) odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži neposredni rukovodilac radi sigurnosti i zaštite zdravlja,
 - h.) ne prekine rad kada su mu ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu,
 - i.) ne obavi na vrijeme ljekarski pregled (prethodni, periodični, vanredni) na koji je upućen,
 - j.) radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika,
 - k.) ne koristi se lični zaštitnim sredstvima na način utvrđen pravilnikom, a naročito ako pri radu na visini ne koristi pojas i uže za spašavanje,
 - l.) ako obavlja rad na oruđu ili uređaju bez zaštitne naprave zbog čega može nastati neposredna opasnost po život i zdravlje njega ili drugih radnika,
 - m.) ako se ne pridržava uputa neposrednog rukovodioca o primjeni mjera zaštite na radu ili uputa proizvođača oruđa za rad,
 - n.) ako na bilo koji način ukloni ili onemogući funkcionisanje zaštitnih naprava na oruđu,
 - o.) ako na transportnim putevima ostavlja material, alate ili proizvode protivno dogovorenim mjerama iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara,
 - p.) ako sredstvo transporta koristi, odnosno njima rukuje ili utovara material protivno propisanim mjerama zaštite na radu,
 - q.) ako popravlja, podmazuje mašinu odnosno mehanizovano oruđe za rad dok je u pokretu ili sa kojeg nije isključena pogonska energija ili nije ovlašten za bilo kakve radove na mašini,

- r.) ako se ne pridržava pravila i mjera sigurnosti na radu na elektro-energetskim postrojenjima,
- s.) ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputstva iz zaštite na radu,
- t.) odbije udaljiti se sa mjesta rada kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti,
- u.) odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri je li radi pod utjecajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti,
- v.) tokom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva zavisnosti ili ih unosi u prostore i prostorije poslodavca,
- w.) konzumira cigarete na mjestu na kojem je to izričito zabranjeno zbog opasnosti od požara i eksplozije.
- x.) ako neopravdano odbije da pruži prvu pomoć povrijeđenom radniku ili odbije da pristupi i učestvuje u evakuaciji i spašavanju ljudi i imovine.

Član 64.

(Radnik pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti)

1. Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tokom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.
2. Radnik je dužan, da se na zahtjev poslodavac, podvrgne provjeri da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti.
3. Ukoliko se sumnja da bi radnik mogao biti pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti, poslodavac je dužan zabraniti rad i uputiti ga uz pratnju u nadležnu ustanovu za testiranje. Ako radnik odbije upućivanje u ustanovu radi testiranja na alkohol i/ili druga sredstva zavisnosti, smatrat će se da je pod utjecajem alkohola i/ili drugih sredstava ovisnosti.
4. Radnik pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti ne može započeti odnosno nastaviti rad.
5. O obavljenom testiranju na alkohol i/ili druga sredstva zavisnosti sastavlja se zapisnik. U zapisnik se obavezno upisuju lični podaci o radniku, podaci o radnom mjestu na koje je radnik raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale testiranje, datum, sat, mjesto i rezultat testiranja, te izjave radnika čija se alkoholiziranost provjerava, ostalih prisutnih i voditelja radne jedinice.
6. Odbijanje radnika da potpiše zapisnik ne utiče na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala.
7. Zapisnik se prilaže odluci o privremenom udaljenju sa radnog mjesta.

Član 65.

(Postupanje u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika)

1. Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neporednog rukovodioca, imenovanog radnika zaštite na radu, nadležnog inspektora rada ili predstavnika radnika (ukoliko postoji).

2. Ako radnik odbije da radi, u smislu stava (1.) ovo člana, Poslodavac smatra da takav postupak nije opravdan, dužan je odmah o tome izvjestiti nadležnu inspekciju rada koja će izvršiti uviđaj na licu mjesta, i narediti da se provedu odgovarajuće mjere zaštite, odnosno zabrani rad, dok se mjere ne provedu ili obavijesti radnika iz kojih razloga njegov zahtjev nije osnovan.
3. Radnik iz stave (1.) ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.

Član 66.

(Zaštita nepušača)

1. Zabranjeno je pušenje u radnim prostorijama i u radnom krugu poslodavca, radi zaštite nepušača.
2. U izuzetnim slučajevima dopušteno je pušenje, ako je to opravdano, odobreno i dozvoljeno nalazom relevantnog stručnjaka koji se stara o zdravlju ljudi.
3. U smislu stav (2.) ovog člana pušenje će biti dozvoljeno na mjestima gdje stoji oznaka da je pušenje dozvoljeno.
4. Ova odredba se odnosi i osobe koje se nalaze kod poslodavca, a nisu zaposleni kod njega po bilo kojem osnovu.
5. Poslodavcu se ostavlja mogućnost da svojim aktima precizira, definira i uredi ovo pitanje i navedeni ovaj član pravilnika.

V. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Član 67.

(1) Radnici u Preduzeću imaju prava da se stalno osposobljavaju i obučavaju iz oblasti zaštite na radu, kao i da povremeno Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, kod premještanja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promjene procesa rada koji mogu prouzrokovati promjenu mjera za siguran i zdrav rad.

(2) Poslodavac je dužan da radnika u toku osposobljavanja za siguran i zdrav rad, upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga raspoređuje i o preduzetim konkretnim mjerama sigurnosti i zaštite na radu, u skladu sa aktom o procjeni rizika.

(3) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad mora biti prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mjesta.

Član 68.

(Zabrana samostalnog rada)

(1) Radnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta na kojima će samostalno obavljati poslove prije nego što steknu znanja iz člana 67. ovog pravilnika.

(2) Poslodavac kod kojeg rad obavljaju radnici drugog poslodavca mora osigurati da ti radnici budu upoznati sa mjerama zaštite na radu i zdravstvenim rizicima u radu.

(3) Osposobljavanje radnika mora se obavljati u toku radnog vremena i ne smije izazvati troškove za radnika.

Član 69.

(Provjera osposobljenosti za siguran i zdrav rad)

- (1) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad, poslodavac obavlja teorijski i na praktičan način.
- (2) Provjera teorijske i praktične osposobljenosti radnika za siguran i zdrava rad obavlja se na radnom mjestu.
- (3) Periodične provjere osposobljenosti za siguran i zdrav rad radnika koji radi na poslovima sa povećanim rizikom vrši se na način, i u roku i po postupku utvrđenom aktom o procjeni rizika.
- (4) Osposobljavanje i obučavanje radnika mogu obavljati radnici sa odgovarajućom visokom stručnom spremom, položenim stručnim ispitom iz oblasti zaštite na radu i minimalno 2 (dvije) godine radnog iskustva na poslovima zaštite na radu.

Član 70.

(Teorijsko i praktično osposobljavanje)

- (1) U toku osposobljavanja iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnik se upoznaje naročito sa:
 - a.) tehničko – tehnološkim procesom i organizacijom rada u cjelini, a posebno sa poslovima svog radnog mjesta,
 - b.) opasnostima koje ugrožavaju sigurnost i zdravlje na radu, korištenjem sredstava rada i opreme i načinom upotrebe štetnih materija,
 - c.) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i provode,
 - d.) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i odgovarajuće opreme i sredstava lične zaštite, kao i pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služe pri radu,
 - e.) pravima i dužnostima u provođenju propisa i mjere zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja tih propisa i mjera,
 - f.) pružanjem prve pomoći,
 - g.) organizacijom sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - h.) korištenjem protivpožarnih aparata,
 - i.) odredaba zakona.
- (2) Osposobljavanje radnika iz stava (1.) ovog člana poslodavac može obaviti ako ima zaposleno lice sa odgovarajućom visokom stručnom spremom i obavlja poslove koje se odnose na sigurnost i zaštite na radu.
- (3) Ako poslodavac nije u mogućnost da izvrši osposobljavanje radnika u smislu stava (1.) ovog člana, te poslove povjeriti će nadležnom subjektu a sve u skladu sa zakonom.

VI. POVREDE NA RADU

Član 71.

- (1) Povredom na radu smatra se svaka povreda prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili hemijskim dejstvom, kao i povredama prouzrokovana naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog

stanja organizma ako je takva povreda vezana za obavljanje poslova na radnom mjestu, kao i na putu radi izvršavanja službenih zadataka.

Član 72.

(1) Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnom oboljenju koje nastane na radnom mjestu, Poslodavac je dužan dostaviti radniku koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo oboljenje, nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran, ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi/medicine rada u Preduzeću, kao i nadležnoj inspekciji rada u roku od 7 (sedam) dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka oboljenja.

(2) Izvještaj iz stava (1.) ovog člana podnosi se na obrascu čiji je sadržaj i način podnošenja propisan od strane nadležnih ministarstava.

Član 73.

(1) Svaku povredu radnik je obavezan da prijavi neposrednom rukovodiocu odmah a najkasnije u roku od 24 sata. Ako zbog težine povrede radnik nije u mogućnosti da sam prijavi povredu, obavezno je da to učini lice koje se zateklo na mjestu događaja.

(2) Rukovodilac službe, odnosno neposredni rukovodilac radnika, je dužan svaku povredu prijaviti odgovornom radniku za zaštitu na radu najkasnije u roku od 24 sata kada sazna za istu.

(3) Neposredni rukovodilac je dužan, u slučaju teže povrede na radu ili kolektivne nesreće, obezbjediti mjesto na kojem je došlo do povrede da ostane u stanju u kojem se nalazilo prilikom povrede radnika, dok inspekcija rada ne izvrši uviđaj ili utvrdi izvore i uzroke povrede.

VII. ZDRAVSTVENI NADZOR

Član 74.

(Pravo radnika na specifičnu zdravstvenu zaštitu/medicine rada)

1. Radnik ima pravo na zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi sa radom.
2. Poslodavac je dužan da zdravstvenim radnicima, koji pružaju usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada, osigura pristup u sve radne prostorije i prostore.

Član 75.

(Obaveza obavještanja ovlaštene osobe)

Poslodavac, radnik zaštite na radu, povjerenik, sindikat radnika i drugi radnici dužni su obavjestiti ovlaštenu zdravstvenu ustanovu, o svim faktorima na radnom mjestu i u radnoj okolini za koje znaju ili prepostavljaju da se mogu nepovoljno odraziti na zdravlja radnika.

Član 76.

(Pravo radnika na premještaj na drugo radno mjesto)

Ako se u postupku periodičnog ljekarskog pregleda utvrdi da radnik ne ispunjava posebne zdravstvene uvjete za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga premjesti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, ukoliko takvo radno mjesto postoji kod poslodavca. Ukoliko takvo mjesto ne postoji, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona o radu.

Član 77.

(Postupak skraćivanja radnog vremena)

- (1) Poslovi sa skraćenim radnim vremenom i trajanje radnog vremena utvrđuju se aktom poslodavca, na osnovu akta o procjeni rizika i u skladu sa važećim zakonskim odredbama.
- (2) O skraćivanju radnog vremena u smislu stava (1.) ovog člana odlučuje ministarstvo.
- (3) Postupak skraćivanja radnog vremena kod poslodavac, propisat će federalni ministar.
- (4) Pri ostvarivanju prava na plaću i drugih prava po osnovu rada i u vezi sa radom, skraćeno radno vrijeme u smislu ovog člana izjednačava se sa punim radnim vremenom.

VIII INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 78.

- (1) Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakonskih i drugih propisa donesenih na osnovu Zakona, tehničkih propisa i standard koji se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i općih akata iz oblasti sigurnosti i zaštite zravlja na radu vrši organ uorave za inspeksijske poslove u skladu sa Zakonom.
- (2) Poslove inspeksijskog nadzora iz stave (1) ovog šlana vrši inspector zaštite na radu, odnosno inspektor rada.

Član 79.

- (1) O svakom smrtnom slučaju, teškoj povredi na radu, o nesreći koja je zadesila dva ili veći broj radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu, Poslodavac je obavezan odmah obavjestiti nadležnu inspekciju rada.
- (2) Obavijest iz prethodnog stave vrši rukovodeći radnik (neposredni rukovodilac) povrijeđenog radnika koji se zatekao na licu mjestam telefonom ili sl.
- (3) Uviđaj, za svaku povredu na radu, su obavezni prisustvovati odgovorni radnik za zaštitu na radu, neposredni rukovodilac povrijeđenog radnika i povjerenik za zaštitu na radu.
- (4) Poslodavac je dužan nadležnom inspektoru omogućiti nesmetan rad i staviti mu na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju te pružiti potrebne informacije i obezbjediti prisustvo lica koje on bude tražio.
- (5) Ako inspektor rada utvrdi da postoji neposredna opasnost po život i zdravlje radnika na radu, odmah će donjeti rješenje o zabrani rada na random mjestu a Poslodavac je obavezan postupiti po rješenju i zabrana rada na tom radnom mjestu će trajati dok nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

Član 80.

Poslodavac je dužan pismeno obavjestiti nadležnu inspekciju o izvršenju rješenja inspektora, u roku od 8 (osam) dana od datuma isteka roka za otklanjanje nedostataka, odnosno nepravilnosti.

Član 81.

(1) Poslodavac može protiv rješenja nadležnog inspektora rada izjaviti žalbu u roku od 8 (osam) dana od datuma prijema rješenja.

(2) Na kraju godine Poslodavac je obavezan podnositi nadležnom organu inspekcije rad izvještaj o stanju zaštite na radu, povredama radnika na radu, profesionalnim oboljenjima, oštećenjima zdravlja radnika, izvorima i uzrocima povreda i oboljenja, trajanju sprječivosti za rad kao i smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima.

IX. EVIDENCIJE, IZVJEŠTAVANJE I OBAVJEŠTAVANJE O NESREĆAMA O POVREDAMA NA RADU I PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA

Član 82.

(Obaveza vođenja evidencija kod poslodavaca)

(1) Radnik za zaštitu na radu kod poslodavca je dužan voditi evidenciju o:

- a.) radnicima na radnim mjestom sa povećanim rizikom,
- b.) radnim mjestima sa povećanim rizikom,
- c.) opasnim materijama koje se koriste pri radu,
- d.) provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- e.) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad,
- f.) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
- g.) ljegarskim pregledima radnika.

(2) Radnik zaštite na radu kod poslodavca je dužan dostaviti nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima, tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 83.

(Obaveza obavještavanja inspekcije rada)

1. Radnik zaštite na radu je dužan dostaviti nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o povredama na radu, profesionalni oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima, tekuće godine za prethodnu godinu.
2. Radnik zaštite na radu je obavezan odmah obavjestiti nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, teškoj povredi na radu, profesionalnom oboljenju i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu.
3. Za svaku povredu na radu poslodavac je dužan na uviđaj pozvati radnika zaštite na radu, neposrednog rukovodioca povrijeđenog radnika i povjerenika za zaštitu na radu.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 84.

Planovi i program mjera zaštite na radu, organizovanje poslova zaštite na radu, odluke, uputstva, naredbe i drugi prateći akti kojima se regulišu i preciziraju poslovi, prava i obaveze u vezi provođenja mjera zaštite na radu, u skladu sa ovim Pravilnikom, Poslodavac je dužan donjeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 85.

Ukoliko ovim Pravilnikom nisu regulisani pojedini postupci i mjere zaštite na radu, primjenjivat će se odredbe Zakona o zaštiti na radu i drugi važeći propisi iz ove oblasti.

Član 86.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika se vrše na način i u postupku propisanom za njegovo donošenje.

Član 87.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu smog dana od dana objavljivanja na oglasnoj table poslodavca.

O danu o objavljivanja pravilnika sačinjava se službena zabilješka koju ovjerava poslodavac.

Predsjednik Nadzornog odbora

Broj: P-781.02-08-1
Datum :26.02.2025.godine

Zabilješka

Pravilnik o zaštiti na radu KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo objavljen je na oglasnoj table Preduzeća dana 03.03.2025., a stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja, 11.03.2025. godine

Potpis i pečat ovlaštenog lica

Pravilnika izradila:

Stručni saradnik za poslove zaštite na radu i zaštite odd požara

PRIOLOG 1. LJEKARSKI PREGLEDI

Tabela 1. Ljekarski pregledi za radna mjesta sa povećanim rizikom

R.br.	Naziv radnog mjesta	Prethodni ljekarski pregled	Periodični ljekarski pregled
1.	Vozač i rukovaoc građevinskih mašina (3,5,6,53)	Laboratorijski standard, urea, kreatinin, AST, ALT, mineralogram-kod visokih temperatura, Reuma testovi i fibronogen-kod niskih temperatura-EKG -spirometrija-RTG grudnih organa-Audiometrija-Pregled okuliste (visus,fundus,sterео vid,vidno polje konfrontacijom)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra-konfrontacijom)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicine rada i sporta, obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-Psihološko testiranje, gnekološki pregled za žene (kontaindikacija trudnoća).	Mjenja se:Laboratorijski standard, urea, kreatinin.AST,ALT-EKG-Spirometrija-RTG grudnih organa-Audiometrija-Pregled okuliste (visus,fundus,sterео vid,vidno polje konfrontacijom)-pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicine rada I sporta,obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema,(Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica,Palova proba),prema indikaciji Cold test i dermatotermometrija-psihološko testiranje. Rok za provjeru zdravstvenog stanja:24 mjeseca, a nakon zapošljavanja kontrolisati sluh (audiometrija) nakon prve godine.
2.	Grupovoda na održavanju javne rasvjete (2,3,51,52)	Laboratorijski standard,urea,kreatinin,AST,ALT,mineralogram-kod visokih temperatura,Reuma testovi i fibronogen-kod niskih temperatura-EKG-Spirometrija-RTG-grudnih organa-Audiometrija (audiovestibulometrija kod rada na visini)-pregled okuliste (visus,fundus,sterео vid)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra (obavezno uraditi BW I Romberg)-Pregled specijaliste medicine rada/medicine rada i sporta,obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-Psihološko testiranje.	Mjenja se: Laboratorijski standard, urea, kreatinin-AST-ALT-EKG-Spirometrija-RTG grudnih organa-Audiometrija (audiovestibulometrija kod rada na visini)-pregled okuliste (visus,fundus,sterео vid)-pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra (obavezno uraditi BW i Romberg)-Pregled specijaliste medicine rada/medicine rada i sporta, obavezno ispitivanje lokomotornog sistema-Psihološko testiranje. Rok za provjeru zdravstvenog stanja:24 mjeseca (za starije od 50 godina – rok je 12 mjeseci).
3.	Radnik na održavanju javne rasvjete (2,3,52,53)	Laboratorijski standard,urea,kreatinin,AST,ALT,mineralogram-kod visokih temperatura,Reuma testovi i fibronogen-kod niskih temperatura-EKG-Spirometrija-RTG-grudnih organa-Audiometrija (audiovestibulometrija kod rada na visini)-pregled okuliste (visus,fundus,sterео vid)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra (obavezno uraditi BW i Romberg)-Pregled specijaliste	Mjenja se: Laboratorijski standard, urea, kreatinin-EKG-Spirometrija-RTG grudnih organa-Audiometrija (audiovestibulometrija kod rada na visini)-Pregled okuliste (visus,fundus,sterео vid)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra (obavezno uraditi BW i Romberg) – Pregled

		<p>medicinske rada/medicinske rada i sporta, obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-Psihološko testiranje.</p>	<p>specijaliste medicinske rada/medicinske rada i sporta-Psihološko testiranje.</p> <p>Rok za provjeru zdravstvenog stanja: 24 mjeseca (a za starije od 50 godina 12 mjeseci).</p>
4.	Radnik na održavanju i njezi stabala (2,3,5,6,52)	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, AST,ALT,mineralogram-kod visokih temperatura, Reuma testovi i fibronogen.kod niskih temperature-EKG-Spirometrija-RTG grudnih organa-Audiometrija(audiovestibulometrija kod rada na visini)-Pregled okuliste (visus, fundus, stereo vid)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra (obavezno uraditi BW i Romberg)-Pregled specijaliste medicinske rada/medicinske rada i sporta-Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća).</p>	<p>Mjerna se: Laboratorijski standard, urea, kreatinin, AST, ALT, EKG-Spirometrija-TRG grudnih organa -Audiometrija (audiovestibulometrija kod rada na visini)- Pregled okuliste (visus, fundus, stereo vid)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra (obavezno uraditi BW i Romberg) – Pregled specijaliste medicinske rada/medicinske rada i sporta, obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema, (Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica, Palova proba), prema indikaciji Cold test i dermatometrija – Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća).</p> <p>Rok za provjeru zdravstvenog stanja 24 mjeseca (a za starije od 50 godina 12 mjeseci), a nakon zapošljavanja kontrolisati sluh (Audiometrija), nakon prve godine.</p>
5.	Varioc	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe, AST,ALT,GGT,mineralogram, kod visokih temperatura, Reuma testovi i fibronogen-kod niskih temperatura-EKG-Spirometrija-RTG grudnih organa-Audiometrija-Pregled okuliste (visus, fundus)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra – Pregled specijaliste medicinske rada/medicinske rada i sporta-Obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-Psihološko testiranje –</p>	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe, AST, ALT, GGT-EKG-Spirometrija-RTG grudnih organa-Pregled okuliste (visus, fundus)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicinske rada/medicinske rada i sporta, obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-Psihološko testiranje.</p> <p>Rok za provjeru zdravstvenog stanja: 12 mjeseci.</p>
6.	Grupovoda (Odjel „RZC Pionirska dolina“ i ZOO vrt) (3,5,6,43)	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe,AST,ALT, GGT, mineralogram-kod visokih temperatura, Reuma testovi i fibronogen.kod niskih temperature, ukupni bilirubin, proteinogram, Test na HIV, Anti HCV, Anti HBs – AG ili drugi specifični biomarketi kontakta sa biološkim agansom u zavisnosti od vrste štetnosti na radnom mjestu-EKG-RTG grudnih organa, audiovestibulometrija-Pregled okuliste (visus, fundus)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicinske rada/medicinske rada i sporta-Obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-(prema procjeni specijaliste uraditi Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica, Palova proba), prema</p>	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe,AST,ALT, GGT, ukupni bilirubin, proteinogram, kirens kreatinina po indikaciji, Test na HIV, Anti HCV, Anti HBs – AG ili drugi specifični biomarketi kontakta sa biološkim agansom u zavisnosti od vrste štetnosti na radnom mjestu-EKG-RTG grudnih organa, audiovestibulometrija-Pregled okuliste (visus, fundus)-Pregled neuropsihijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicinske rada/medicinske rada i sporta-Obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-(prema procjeni specijaliste uraditi Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica, Palova proba), prema</p>

	<p>lokomotornog Sistema-Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća).</p>	<p>indikaciji Cold test i dermatometrija-Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća). Rok za provjeru zdravstvenog stanja 24 mjeseca a nakon zapošljavanja kontrolisati sluh (Audiometrija), nakon prve godine.</p>
<p>7. Radnik na opsluživanju osnovnog stada – hranioc (3,5,6,43)</p>	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe,AST,ALT, GGT, mineralogram-kod visokih temperatura, Reuma testovi i fibrinogen kod niskih temperatura, ukupni bilirubin, proteinogram, Test na HIV, Anti HCV, Anti HBs – AG ili drugi specifični biomarketi kontakta sa biološkim agansom u zavisnosti od vrste štetnosti na radnom mjestu-EKG-RTG grudnih organa, audiovestibulometrija-Pregled okuliste (visus,fundus)-Pregled neuropshijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicine rada/medicinske rada i sporta-Obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-(prema procjeni specijaliste uraditi Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica, Palova proba), prema indikaciji Cold test i dermatometrija-Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća).</p>	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe,AST,ALT, GGT, ukupni bilirubin, proteinogram, klirens kreatinina po indikaciji, Test na HIV, Anti HCV, Anti HBs – AG ili drugi specifični biomarketi kontakta sa biološkim agansom u zavisnosti od vrste štetnosti na radnom mjestu-EKG-RTG grudnih organa, audiovestibulometrija-Pregled okuliste (visus,fundus)-Pregled neuropshijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicine rada/medicinske rada i sporta-Obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-(prema procjeni specijaliste uraditi Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica, Palova proba), prema indikaciji Cold test i dermatometrija-Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća). Rok za provjeru zdravstvenog stanja 24 mjeseca a nakon zapošljavanja kontrolisati sluh (Audiometrija), nakon prve godine.</p>
<p>8. PK radnik na opsluživanju osnovnog stada</p>	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe,AST,ALT, GGT, mineralogram-kod visokih temperatura, Reuma testovi i fibrinogen kod niskih temperatura, ukupni bilirubin, proteinogram, Test na HIV, Anti HCV, Anti HBs – AG ili drugi specifični biomarketi kontakta sa biološkim agansom u zavisnosti od vrste štetnosti na radnom mjestu-EKG-RTG grudnih organa, audiovestibulometrija-Pregled okuliste (visus,fundus)-Pregled neuropshijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicine rada/medicinske rada i sporta-Obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-(prema procjeni specijaliste uraditi Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica, Palova proba), prema indikaciji Cold test i dermatometrija-Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća).</p>	<p>Laboratorijski standard, urea, kreatinin, Fe,AST,ALT, GGT, ukupni bilirubin, proteinogram, klirens kreatinina po indikaciji, Test na HIV, Anti HCV, Anti HBs – AG ili drugi specifični biomarketi kontakta sa biološkim agansom u zavisnosti od vrste štetnosti na radnom mjestu-EKG-RTG grudnih organa, audiovestibulometrija-Pregled okuliste (visus,fundus)-Pregled neuropshijatra ili neurologa i psihijatra-Pregled specijaliste medicine rada/medicinske rada i sporta-Obavezno ispitivanje lokomotornog Sistema-(prema procjeni specijaliste uraditi Lewis Prusikova proba, test stisnutih pesnica, Palova proba), prema indikaciji Cold test i dermatometrija-Psihološko testiranje-Ginekološki pregled za žene (kontraindikacija trudnoća). Rok za provjeru zdravstvenog stanja 24 mjeseca a nakon zapošljavanja kontrolisati sluh (Audiometrija), nakon prve godine.</p>

Tabela 2. Ljekarski pregledi za radna mjesta sa srednje velikim nivoom rizika

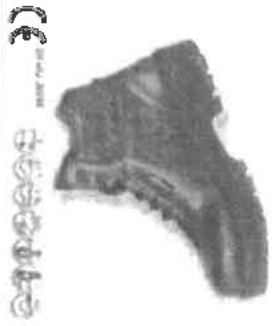
R.br.	Naziv radnog mjesta	Ljekarski pregledi	Periodičnost
1.	-Magacioner centralnog magacina i operater u rasadničkoj proizvodnji	1.	18 mjeseci
2.	-Radnik na održavanju javnih zelenih površina -PK radnik na održavanju javnih zelenih površina -Pomoćni radnik na održavanju javnih zelenih površina -Radnik za hortikulturno uređenje i izgradnju -PK radnik za hortikulturno uređenje i zgradnju -Pomoćni radnik hortikulturno uređenje i zgradnju	5.,6.	24 mjeseca
3.	-Grupovođa za održavanje mehanizacije	52.	24 mjeseca
4.	-Automehaničar -Autoelektričar	52.	24 mjeseca
5.	-Autolimar-lakirer	32.	24 mjeseca
6.	-Vozač teretnih motornih vozila preko 7,5 tona -Vozač teretnih motornih vozila do 7,5 tona -Vozač putničkih motornih vozila	54.	Po posebnim propisima
7.	-Mlađi voditelj na poslovima njege i zaštite stabala -Pomoćni radnik na održavanju i njezi stabala	2.,52.	24 mjeseca
8.	-Čuvar	56.,48.	12 mjeseci 48.po posebnim propisima
9.	-Grupovođa (Odjel rasadnička proizvodnja) -Grupovođa Odjel Nedžarići	5.,6.	24 mjeseca
10.	-Rukovaoc sistema navodnjavanja i sistema grijanja	49.	24 mjeseca
11.	-Mlađi voditelj Odjela Zanatski radovi, rekreativno sportska	52., 27.	12 mjeseci

	igrališta i parkovski mobilijar		
12.	-Brigadir-Zanatski radovi i rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar	52.	24 mjeseca
13.	-Stolar	52., 10.	24 mjeseca
14.	-Zidar	52.	24 mjeseca
15.	-Veterinar	43.	24 mjeseca
16.	-Brigadir – Odjel za održavanje i mehanizaciju vozila	54.	Po p osebnim propisima
17.	-Komunalni redar	3.	24 mjeseca
18.	-Rukovodilac službe obezbjeđenja	48.	48.-po posebnim propisima
19.	-Portir	56.	12 mjeseci
20.	-Radnik u rasadničkoj proizvodnji -PK radnik u rasadničkoj proizvodnji -Pomoćni radnik u rasadničkoj proizvodnji	1.,52.	24 mjeseca
21.	-Radnik za održavanje higijene (RZC Pionirska dolina I ZOO vrt), Nedžarići, Pododjel rasadnička proizvodnja Nedžarići, Sokolović Kolonija	1.,26.	24 mjeseca
22.	-Radnik za održavanje higijene	26.	24 mjeseca
23.	-Bravar	5.,6.,52.,27	12 mjeseci
24.	-Brigadir-Odjel RZC Pionirska dolina i ZOO vrt	1.,22.	24 mjeseca
25.	-Radnik na poslovima opsluživanja rekvizita -PK radnik na poslovima opsluživanja rekvizita	5.,52	24 mjeseca
26.	-Pomoćni radnik-Odjel RZC Pionirska dolina i ZOO vrt	5., 52.	24 mjeseca

PRILOG 2: ZAŠTITNA OPREMA

Zaštitna oprema za radna mjesta sa povećanim rizikom

Rbr.	Naziv radnog mjesta	Zaštitna oprema
1.	➤ Varioc	Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, en 510 Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštite naočale, EN 166, 36 mjeseci Rukavice za zavarivanje EN 12477 Keclija za zavarivanje Maska za zavarivanje EN 175 Cipele za zavarivanje sa zaštitnom kamašnom EN ISO 20345, označena dodatnim simbolom HRO (cipela otporna na kontaktnu toplinu) Antifoni, EN 352-1:2022 Zaštitni šljem, EN397:2013
2.	➤ Vozač-rukovaoc građevinskih mašina	Radno odijelo-12 mjeseci, EN ISO 13688, EN510 Radno odijelo zimsko-12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005, Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 MJESECI Zaštitne cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3 Fluorescentni prsluk Zaštitni šljem, EN 397:2013
3.	➤ Grupovođa na održavanju javne rasvjete ➤ Radnik na održavanju javne rasvjete	Radno odijelo-12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Radno odijelo zimsko-12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Fluorescentni prsluk Zaštitni šljem EN 397:2013 Zaštitne cipele-čizme za rad sa električnom strujom

		 <p>Zaštitne rukavice za rad sa električnom strujom EN 60903 min.klasa 00 Osobna zaštitna oprema protiv pada s visine-sigurnosni pojas, karabinjeri, kuke (EN 365:2004+AC:2006)</p>
4.	<p>➤ Radnik na održavanju i njezi stabala</p>	<p>Radno odijelo-12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Radno odijelo zimsko, isti sastav kao ljetnos tim da mora biti podstavljeno za zaštitu od hladnoće</p> <p>Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12mjeseci Zaštitne rukavice antivibracione, EN ISO 10819:2013 Zaštitne cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapiscom EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci</p> <p>Gumene čizme Zaštitne naočale ili vizir, EN 166, 36 mjeseci Antifoni, EN 352-1:2022 Zaštitni šijem, EN 397:2013</p> <p>Osobna zaštitna oprema protiv pada s visine-sigurnosni pojas, karabinjeri, kuke (EN 365:2004+AC:2006)</p>
5.	<p>➤ Radnik na opsluživanju osnovnog stada-hranilac ➤ PK Radnik na opsluživanju osnovnog stada-hranilac</p>	<p>Radno odijelo ~ 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Radno odijelo, zimsko – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštitne cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapiscom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci</p> <p>Zaštitne rukavice EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne rukavice za zaštitu od ugriza Čepići za uši kod rada sa izvorima buke</p>

6.	<p>➤ Grupovođa (Odjel RZC Pionirska dolina i ZOO vrt)</p>	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Radno odijelo – zimsko-12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne rukavice za zaštitu od ugriza Zaštitne cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci</p>
		<p>Zaštitni šljem EN 397:2013 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštitna maska i zaštni vizir, Antifoni kod rada sa izvorima buke</p>

Zaštitna oprema za radna mjesta sa srednje velikim rizikom

Rbr.	Naziv radnog mjesta	Zaštitna oprema
1.	<p>➤ Magacioner centralnog magacina i operater u rasadničkoj proizvodnji</p>	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, Zaštitne naočale, EN 166, klasa 1</p>
2.	<p>➤ Grupovođa u maloprodaji ➤ Prodavač/aranžer u maloprodaji vrtnog centra</p>	<p>Radna odjeća mantil Zaštitne rukavice 388:2019, 12 mjeseci Gumene čizme</p>
3.	<p>➤ Brigadir</p>	<p>Radno odijelo 12 mjeseci EN ISO 13688 Gumene čizme</p>
4.	<p>➤ Radnik na održavanju javnih zelenih površina ➤ PK radnik na održavanju javnih zelenih površina ➤ Pomoćni radnik na održavanju javnih zelenih površina</p>	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Radno odijelo – zimsko, isti sastav kao ljetno, s tim da mora biti podstavljeno za zaštitu od hladnoće Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Gumene čizme Zaštitne naočale ili vizir, EN 166, 36 mjeseci Antivibracione rukavice, EN 10819, rok trajanja po uputstvu proizvođača Antifoni, EN 352-1:2022</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Radnik za hortikulturno uređenje i izgradnju ➤ PK radnik za hortikulturno uređenje i izgradnju 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitni šljem EN 397:2013</p>
5.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voditelj odjela za mehanizaciju i održavanje vozila 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitni šljem EN 397:2013 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Maska za zavarivanje Rukavice za zavarivanje EN 12477 Kečelja za zavarivanje Maska za zavarivanje EN 175 Cipele za zavarivanje sa zaštitnom kamašnom EN ISO 20345, označena dodatnim simbolom HRO (cipela otporna na kontaktnu toplinu) (Komplet za zavarivanje – rok zamjene po uputstvu proizvođača)</p>
6.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grupovođa za održavanje mehanizacije 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Rukavice za zavarivanje EN 12477 Kečelja za zavarivanje EN 175 Cipele za zavarivanje sa zaštitnom kamašnom EN ISO 20345, označena dodatnim simbolom HRO (cipela otporna na kontaktnu toplinu) Antifoni, EN 352-1:2022 Zaštitni šljem, EN 397:2013</p>
7.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Automehaničar ➤ Autoelektričar ➤ Bravar 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Rukavice za zavarivanje EN 12477 Kečelja za zavarivanje Maska za zavarivanje EN 175 Cipele za zavarivanje sa zaštitnom kamašnom EN ISO 20345, označena dodatnim simbolom HRO (cipela otporna na kontaktnu toplinu) Antifoni, EN 352-1:2022 Zaštitni šljem, EN 397:2013</p>
8.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Autolimar - lakirer 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510 Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Rukavice za zavarivanje EN 12477 Kečelja za zavarivanje Maska za zavarivanje EN 175 Cipele za zavarivanje sa zaštitnom kamašnom EN ISO 20345, označena dodatnim simbolom HRO (cipela otporna na kontaktnu toplinu) Antifoni, EN 352-1:2022 Radni kombinezon za cijelo tijelo i glavu Zaštitna maska FFP3 Respirator sa filterima (rok po uputstvu proizvođača)</p>
9.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vozač teretnih motornih vozila preko 7,5t ➤ Vozač teretnih motornih vozila do 7,5t ➤ Vozač – rukovaoc građevinskih mašina 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510, Radno odijelo, zimsko – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005, Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, Fluorescentni prsluk Zaštitni šljem, EN 397:2013</p>

10.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voditelj Odjela za održavanje javne rasvjete, dekoracije, njege i zaštite stabala ➤ Stručni saradnik za javnu rasvjetu <ul style="list-style-type: none"> ➤ Komunalni redar 	Zaštitni šljem, EN 397:2013
11.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čuvar 	Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688 Radno odijelo – zimsko, isti sastav kao ljetno, s tim da mora biti predstavljeno za zaštitu od hladnoće Radna obuća sa protukliznim đonom
12.		Radna odjeća – ljetna Radna odjeća – zimska
13.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voditelj Pododjela rasadnička proizvodnja Nedžarići 	Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštitna maska FFP3 Zaštitne rukavice, EN 374
14.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grupovođa (Odjel rasadnička proizvodnja) 	Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštitna maska FFP3 Gumene čizme Zaštitne rukavice, EN 374 Zaštitne naočale ili vizir, EN 166, 36 mjeseci Antivibracione rukavice, EN 10819, rok trajanja po uputstvu proizvođača Antifoni, EN 352-1:2022 Osobna zaštitna oprema protiv pada s visine – sigurnosni pojas, karabinjeri, kuke (EN 365:2004+AC:2006) – po potrebi
15.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Radnik u rasadničkoj proizvodnji ➤ PK radnik u rasadničkoj proizvodnji ➤ Pomoćni radnik radnik u rasadničkoj proizvodnji 	Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštitna maska FFP3 Gumene čizme Zaštitne rukavice, EN 374
16.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rukovaoc sistema navodnjavanja i sistema grijanja 	Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510, Radno odijelo, zimsko – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštitni šljem, EN 397:2013
17.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mlađi voditelj Odjela - zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar 	Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510, Radno odijelo, zimsko – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Rukavice za zavarivanje EN 12477 Keclija za zavarivanje Maska za zavarivanje EN 175 Cipele za zavarivanje sa zaštitnom kamašnom EN ISO 20345, označena dodatnim simbolom HRO (cipela otporna na kontaktnu toplinu)
18.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brigadir - zanatski radovi, rekreativno sportska igrališta i parkovski mobilijar 	Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510, Radno odijelo, zimsko – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomoćni radnik – odjel za parkovski mobilijar ➤ Stolar 	<p>Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci</p> <p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510, Radno odijelo, zimsko – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci</p> <p>Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci</p>
19.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zidar 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510, Radno odijelo, zimsko – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 14058:2005 Zaštitne naočale, EN 166, 36 mjeseci</p> <p>Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci</p>
20.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Veterinar 	<p>Radna odjeća – ljetna i zimska Rukavice jednokratne – medicinske Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Gumene čizme Zaštitne naočale ili vizir, EN 166, 36 mjeseci Zaštitna maska – hirurška/FFP3</p>
21.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Radnik na poslovima opsluživanja rekvizita ➤ PK Radnik na poslovima opsluživanja rekvizita ➤ Pomoćni radnik u RZC Pionirska dolina 	<p>Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, EN 510</p> <p>Radno odijelo – zimsko, isti sastav kao ljetno, s tim da mora biti podstavljeno za zaštitu od hladnoće Zaštitne rukavice, EN 388:2019, 12 mjeseci Zaštite cipele sa protukliznim đonom i metalnom kapicom, EN ISO 20345 S3, 12 mjeseci Gumene čizme Zaštitne naočale ili vizir, EN 166, 36 mjeseci Antifoni, EN 352-1:2022</p>
22.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Radnik na održavanju higijene 	<p>Zaštitne rukavice, EN 374, za rad sa hemikalijama za čišćenje Zaštitna maska FFP3 ili hirurška, Zaštitne naočale, Zaštitne rukavice, EN 166 klasa 1 Radno odijelo – 12 mjeseci, EN ISO 13688, Zaštitna obuća sa protukliznim đonom, EN ISO 20347, EN 61340</p>
23.		

Za svu opremu za koju nije naveden rok zamjene, postupiti u skladu sa uputstvom proizvođača.